A ÖRÖKSÉGE

vával a számban és hihetetlenül boldog voltam, hogy senki sem ismert fel a maskara alatt.

Első nyilvános fellépéseim jóval korábban, már az óvodában történtek. Emlékszem, talán az első igazi szerepemben egy szerencsétlen tyúkot szorítottam úgy, hogy le sem akartam tenni. Később az iskolában mindenféle diák-színjátszó előadásokon, ünnepélyeken szavaltam. Egyszer a „Petike" című verset adtam elő, és mivel nem voltam szép lány, a fiúknak nem tetszettem, mindig csúfolódva kiabáltak utánam. Nem sértődtem meg soha, nem voltam ettől szomorú, mert már ekkor is csak a szavalás, a színészet érdekelt. Azt hiszem, az úttörőévek alatt kötelezettem el magam a művészettel. A mozgalomhoz fűződik első hivatalos sikerem is, hiszen alig tizenévesen megnyertem egy, a KISZ által rendezett szavalóversenyt, a budapesti, majd az országos vetélkedőn.

HA JÓ A KÖZÖNSÉG...

— A gyerekkor romantikájára felnőttként sem tudok elérzékenyülés nélkül viszagondolni. Édesapám sokat mesélt nagyapáról, Béres Józsefről, aki csak álnéven vállalhatott munkát, mert a munkásmozgalomban tevékenykedett. Szinte az egész országot végig kellett vándorolnia, míg Abasárkeresztúron végre nyugalomban letelepedhetett. Csodálattal hallgattam, mennyi mindenhez értett nagyapa. Gyümölcsnemesítéssel, vízvezetékszereléssel, művészetekkel, politikával és ki tudja még mi mindennel foglalkozott. Talán tőle örököltem érdeklődésemet a művészet iránt.

Közben sűrűbben kell az órára pillantani, mert a színpadról még a próbákon sem szabad elkésni. A nyüzsgés is egyre nagyobb a folyosón. Többen kíváncsian hallgatják, amikor a művésznő a színészi mesterségről kezd beszélni.

— A munkámat nagyon szeretem. Majd minden este színpadon vagyok, és az számomra nagyon fontos. Minden időm, minden mozdulatom, az egész életem a színházé. Előadói estemmel is járom az országot. Érdekes, szívet szorongató és gyönyörködtető dolgokat tapasztaltam sokszor onnan fentről, a pódiumról. Egyszer Cegléden léptem fel és bizony már az előadás előtt fáradt voltam, de a közönség felől olyan ritkán tapasztalható érdeklődést éreztem, mely engem is feltöltött. A végén én köszöntem meg az estét, hogy ott lehettem azok között az emberek között. Mint megtudtam, a köszönet elsősorban egy irodalomtanárnak járt, akit nem ismertem, de aki a város lakóiba át tudta ültetni az irodalom iránti szeretetét.

Sokszor visszajárok volt iskolámba, a kispesti Landler Jenő Gimnáziumba, hogy kicsit segítsem az irodalomoktatást. Hegedüs Géza író barátommal a világirodalom remekművein keresztül igyekszünk megszerettetni az irodalmat. Ilyenkor szájtátva figyel mindenki, és úgy érezzük: győztünk! Megismertettünk valamit ezekkel a gyerekekkel, ami nagyon szép. Egy színész számára sokszor az ilyen „győzelem" legalább annyit jelent, mint a színpadi siker.

Koncz Dezső

Fotó: Karasz Lajos

ORSZÁGOS 81 Játék

A HARMADIK REJTVÉNY

Hat héten keresztül közlünk egy-egy rejtvényt. Minden alkalommal nyolc vagy több betűt ismerhettek meg belőle. Ha a hatodik hét végén ezeket a betűcsoportokat megfelelő sorrendbe rakjátok, akkor egy felszólító mondatot kaptok megfejtésül (A mondat 51 betűből – 6 szóból – és felkiáltójelből áll.)

*

RÁCSOS. Verne Gyula Sándor Mátyás című regényében szerepel a rács segítségével megfejthető titkosírás. Nos, most ti is ezt a feladatot kapjátok. A felső háló sok betűjéből tizenegyet kell kiválasztanotok – az alsó rács segítségével. A három fekete kockát vágjátok ki, és ilyenformán a rácsot négyszer kell pontosan ráhelyezni a betűkre, úgy, hogy fedje egymást a két négyzet. Az első rátétel után még háromszori forgatás szükséges. A tizenegy betűből álló csoportot helyezzétek az előző megfejtésekhez.

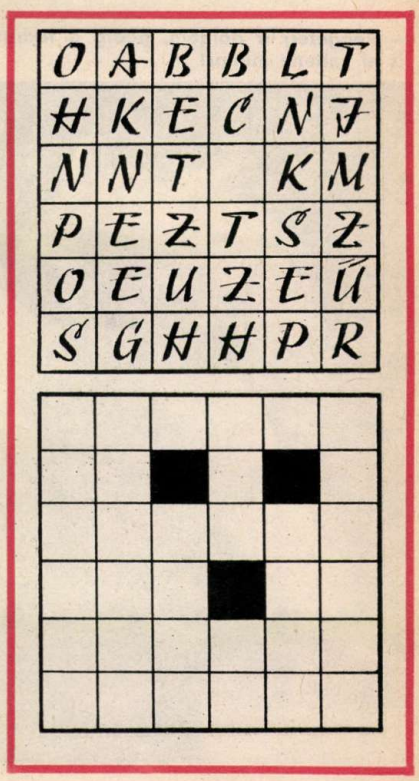

?!

Bocs, hogy közbeszólok kedves Vera, jól tetted, hogy kiöntötted a szíved, s elmesélted, mi történt veled egy ügyességi vetélkedőn. Köntörfalazás nélkül: az egyik vetélytársad csalt (ezt a zsüri nem vette észre), s így ő nyert. Elhiszem, hogy nem a jutalmat sajnálod, hanem a verseny tisztaságán esett foltot fájlalod. Mélyen átérzem dühös szomorúságod, az apróbb-nagyobb csalások, ügyeskedések gyakran megmérgezik mindennapjainkat. Bosszúságot, haragot ébresztenek bennünk a sportpályákon, a különböző üzletekben. Akad, sajnos, jó néhány gyerek és felnőtt, aki úgy próbál boldogulni az iskolában vagy a munkahelyén, hogy nem tartja be a „játékszabályokat", fondorlattal, csalárd módon igyekszik a lehető legkevesebb tanulással, munkával önmaga számára előnyösebb helyzetet teremteni. Nyilván előfordult az osztályodban is hasonló jelenség, feltehetően akadnak a környezetedben is „puskázók", súgásból élők. Ha szót emelsz ellenük helyesen cselekszel, mert ezzel mindannyiunk érdekeit véded, bármilyen furcsán is hangzik, még azokét is, akik megpróbálják kijátszani a szabályokat. A hamiskodásra éppúgy rá lehet szokni, mint mondjuk a dohányzásra, és ez legalább annyira ártalmas, veszélyes méreg, mint a nikotin. Sőt, akik a hamiskodást alkalmazzák nemcsak önmagukat, hanem egész környezetüket „szennyezik".

– bőcs –

EGY KÉP – EGY MONDAT

– Rengeteg a dolgom, pedig a fodrászhoz is el kellene menni!

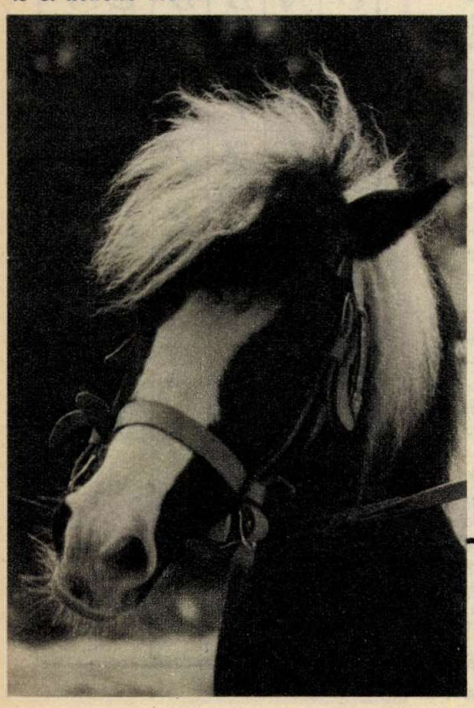

LEGYEN MINDIG BÉKE!

A csillebérci úttörőtáborban zajlott le a tudományos-technikai úttörőszemle az „Orosz nyelv barátai" országos vetélkedője, százötven résztvevővel. „Legyen mindig béke!" – ez volt a verseny jelszava, s ennek jegyében születtek a különböző társalgási gyakorlatok és bábos jelenetek rögtönzései. A gyerekek közül magyarul is igen kevesen szerkesztettek újságot, hát még oroszul! Pedig ez is a vetélkedő feladatai közé tartozott, csakúgy, mint az egyik legnehezebbnek számító „akadály", a hallás utáni szövegtanulás. Ezen a versenyen igazán nemcsak a győztesek nyertek. Minden résztvevő gazdagabb lett egy szép élménnyel.

SEGÍTŐTÁRSUK A KÖNYV

Szolnokon, a modern pályaudvar szomszédságában működik a Vasutas Művelődési Ház. Különösen a könyvtára népszerű, a környék lakói, főleg az iskolás gyerekek között. Jelenleg 12 ezer kötete és 1100 olvasója van. A gyerekek elsősorban a Bölcs Bagoly sorozatot és a tanulást segítő történelmi, valamint biológiai könyveket szeretik. Képünkön éppen ilyen könyveket keres Nagy Ilona könyvtáros Horváth Emesének, Mondi Csillának és Ágoston Tímeának

IZOMLECKÉZTETÉS

A tenyeres és a fonák ütés elsajátításával még nem ért véget a tanulás. A neheze ezután következik. Játék közben a háló túlsó oldaláról gyakran kiszámíthatatlanul jönnek vissza a labdák, amit mozgásból és igen fura helyzetekből kell visszaadni. Például egy szélre kihelyezett labdáért hosszan ki kell nyúlni, a ravaszul ejtett labdát pedig gyorsan előre futva át kell „lapátolni" a háló felett. Ezek az ütések nehezek, de sok játékkal megtanulhatók. Milyen adottságok jellemzik a jó teniszezőt? A jó labdaérzék talán a legfontosabb, de a fizikai képességek (gyorsaság, erőnlét, rugalmasság stb.) ugyancsak nagy szerepet kapnak. Ezenkívül nem árt, ha a teniszezőnek jók a reflexei, játék közben gyorsan tud dönteni, tehát nemcsak a kezét és a lábát, hanem a fejét is használja. A pontokra menő játéknál pedig nélkülözhetetlen az akaraterő, a küzdeni tudás.

A felsoroltakból kitűnik, mennyi mindent kell gyakorolnotok ahhoz, hogy jól megtanuljátok a tenisz ábécéjét. A szorgalmas gyakorlás azután meghozza az eredményt, mert sokkal élvezetesebben, magasabb színvonalon tudtok játszani. Ha „élesen", vagyis pontokra játszotok, jobb ha először nem a bonyolult számolási formát használjátok, hanem az asztalitenisz jól ismert szabályai szerint számoljátok a pontokat (21-es meccs, ötpontonként szervacsere). A nyitás adogatással történik. Egyszerűbb az alulról történő szerva, de feltétlenül tanuljátok meg az igazi, a felső szerválást is (1. kép). Szivacstenisszel mindenütt tudtok játszani: otthon, iskolaudvaron, játszótéren, strandon, kiránduláson.

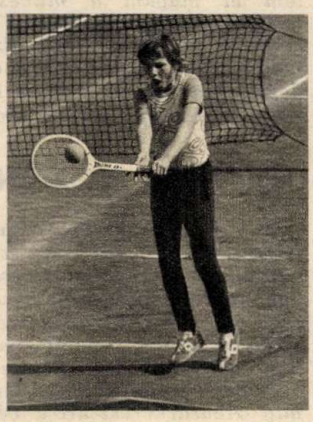

HAJRÁ CSÍKOSOK!

Csodálatos idő! Annyi vidám dolgot lehet csinálni kint a szabadban! Például zsákfutást...

BEMUTATJUK...

(A hangja csodálatos. Huncut fekete a szeme, szív alakú az arca. Ha nevet, kivillan gyöngyfehér fogsora.

Két kategóriában is ezüst oklevelet kapott a kulturális szemle Edelény járási népdalversenyén. A szakemberek szerint hangjának tónusa, csengése vetekszik a legjobb hazai dalosokéval. Szinte biztos, hogy még hallunk róla, s hangját talán az egész ország megismerheti.)

– Neved?

– Mocsnik Ágnes.

– Hányadikos vagy?

– Nyolcadikos.

– Hol tanulsz?

– Alberttelepen, a körzeti általános iskolában.

– Továbbtanulsz?

– Szeretnék. Az ózdi közgazdasági szakközépiskolába jelentkeztem.

– Tanulsz énekelni?

– Parázs István tanár bácsi külön is sokat foglalkozik velem.

– A tanulás és az éneklés mellett mivel töltöd szabad idődet?

– Szívesen kézilabdázok és atletizálok is; főként a futást szeretem.

– Kedvenc énekeseid?

– Ihász Gábor, Szűcs Judit és Halász Jutka.

– Jó tanulást a suliban és sok sikert a pódiumon!

D. P.

Fotó: Gaál

NYEREGBEN A MECSEKBEN

Gondoltak egyet a bonyhádi I. számú Vörösmarty úti iskola ötödik osztályos tanulói, és napközis tanárnőjük vezetésével kerékpárjaikra pattantak. Bebarangolták a Mecsek hegység legszebb tájait. Az egész napos túra közben jólesett a tízóraival egybekötött pihenő is.

NEM KAKASVIADAL

Sok-sok iskolás gyereknek szerzett örömet a közelmúltban Egerben, a Kemény Ferenc körcsarnokban megrendezett úttörő ökölvívóverseny. Igaz, néhány versenyző talán a nagyszámú közönségtől „riadozva", még a gong előtt feladta a találkozót, de a bátrabbak Varga Tibor edző irányításával megmérkőztek egymással. Nem kakasviadal volt ez, hanem valódi öklözés. Gedó György olimpiai bajnok, a sportnap vendége is elismeréssel beszélt a versenyzőkről.

A HÉT VICCE

– Te elgáncsolod, én meg behúzok neki egyet!

(Beküldte: Kovács Tibor, Bp.)

ZSIBONGÓ

PORTRÉK

A Futapest klub edzései, versenyei egyre több résztvevőt csábítanak a szabadba. Örvendetesen növekszik köztük a tizenévesek száma is. Az ő felkészítésüket rendszeresen segítjük „edzéseinkkel", amelyek a PAJTÁS-FUTÁS-on való jó szereplés zálogai. Változatlanul Monspart Sarolta ad tanácsokat haladóknak, kezdőknek egyaránt.

– Természetes, hogy naponta kell mozogni. Nem is keveset. A házimunkában segíteni, a testnevelési órákat végighajtani és valamilyen iskolai vagy egyesületi sportfoglalkozáson rendszeresen részt venni, majdnem minden gyerek számára ismerős program.

A tudós-orvosok kísérletei alapján minimum hetente kétszer-háromszor fél órát kell folyamatosan mozogni (futás, úszás, kerékpározás, evezés, síelés, igazi focizás, görkorcsolyázás), hogy a szív és a keringési rendszer megfelelő terhelést kapjon.

Tehát, aki nem jár hetente rendszeresen valamilyen sportórára, az okvetlen fusson vagy úszson. Úszni mindenki tanuljon meg. A futás pedig minden sportág alapja, bemelegítő mozgása, a téli alapozás fő része. Szóval mindenki fusson, ki többet, ki kevesebbet.

Érdekességképpen elmondom, hogy a hosszútávfutók, miután vérkeringésük alkalmazkodott a napi terheléshez, pulzusuk nyugalmi állapotban lényegesen alacsonyabb, mint az átlagemberé (36–50 között van). Éppen ezért egyes országokban már bevezették, hogy a maguknál hordott személyi lapon nemcsak a vércsoport fajtáját, de a nyugalmi pulzust is feltüntetik, nehogy az orvost az alacsony érték baleset esetén megzavarja.

Rendszeresen jegyezzétek fel reggeli és esti pulzusotok számát – ágyban számolva – a edzésnaplótokba.

A futás 10 pontja

PENGÉVEL

X. FABIK KUPA

Április 6-án és 7-én Nagykanizsán a X. Fabik Kupa úttörő-vívóversenyen 254 magyar és öt osztrák gyerek randevúzott a pástón. A jubileumi verseny tehát nemzetközi rangot kapott, amelyen meglepően jól szerepeltek a külföldiek. A klagenfurtiak közül négyen bejutottak a döntőbe is.

*

Azért a magyarok sem vallottak szégyent.

Lacika, azaz a szegedi Dékány László kiváló erőnlétével, villámgyors egyenes szúrásaival és az ellenfele fegyverének félreütésével szerzett tekintélyt magának a tőrözők között. Ellenfeleinek az jelentett sikert, ha egyáltalán a négy találatra menő mérkőzésen legalább egy találatot tudtak neki adni, és nem négy-nullára kaptak ki tőle. A döntő nyolc asszójában mindössze négy találatot ítéltek ellene, így azon felül, hogy versenyszámát veretlenül megnyerte, még maradt ereje egy ismétlésre. Elindult a másnap megrendezett úttörő-olimpiai rendszerű versenyen, amelyben szintén döntős volt, és a harmadik helyen végzett.

*

Kudor István... A Pajtás régebbi olvasói előtt bizonyára rémlik valami Pista vezetéknevével kapcsolatban... Nem titkolózunk tovább: ő annak a, most már ifjúsági válogatott, Kudor Zoltánnak az öccse, aki tavaly fölényes biztonsággal nyerte a Fabik Kupa kardversenyét. Pista tovább fokozta fivére sikerét, két nap alatt két versenyt nyert. A magyar vívás rangjáért már sokat tett néhány testvérpár, például a Kovács, a Kamuti vagy éppen a Nébald testvérek... Hamarosan talán újabb név fog rögződni a sportszeretők emlékezetében.

*

Színvonal. Nem egy harmad- vagy másodosztályú felnőtt minősítéssel rendelkező versenyző kiesett az előcsatározásokon. Egyikük, Horváth Brigitta — a két évvel ezelőtti bajnok — szipogva fogadkozott: — Tiszta, egylámpás találatokkal csak azért is megnyerem a holnapi országos versenyt.

Beváltotta fogadalmát, másnap ő győzött.

*

Szerkesztőségünk különdíját Gedővári Imre, világkupagyőztes, a moszkvai olimpia kétszeres bronzérmes kardvívója adta át.

— A vidéki utánpótlás nevelése szempontjából nagyon értékesnek tartom ezt a versenyt — mondta. — Jobb lesz akkor a magyar vívás, ha a válogatottban is jobban lehet építeni a vidékiekre. Ki tetszett nekem a legjobban? Talán a kardozók közül a budapesti Kaposvári Zsolt. Igaz, most holtverseny után a negyedik lett csak, de ha megtartja játékosságát, akkor sok munkával még nagy versenyző lehet belőle.

*

Eredmények. X. Fabik Kupa. Győztesek. Fiú tőr. 10-12 évesek: Dékány László (Szeged). 12-14 évesek: Szabó Zoltán (Szombathely). Leány tőr, 10-12 évesek: Németh Judit (Körmend). 12-14 évesek: Szalay Gyöngyi (Tapolca). Kard, 10-12 évesek: Újvári Gábor (Várpalota). 12-14 évesek: Kudor István (Budapest Sport Egyesület).

*

A Fabik Kupát — immáron véglegesen — a nagykanizsai úttörőház csapata nyerte el, második a debreceni, harmadik pedig a szolnoki együttes lett. A Pajtás különdíjat ajánlott fel a legeredményesebb kisegyesületi versenyzőnek, amit egy fegyverneki fiú, Csörögi Csaba — a kardozók második korcsoportjának VI. helyezettje — vihetett haza Nagykanizsáról.

A vívó úttörő-olimpia főpróbájának számító országos úttörőverseny győztesei: Fiú tőr, 10-12 évesek: Ipacs Pál (MTK—VM), 12-14 évesek: Kiss Róbert (Vasas). Leány tőr, 10-12 évesek: Kasza Rita (DVTK), 12-14 évesek: Horváth Brigitta (Bp. Honvéd). Kard, 10-12 évesek: Jakab József (Ú. Dózsa), 12-14 évesek: Kudor István (BSE).

V. Paizs Gábor
Fotó: Gaál Zoltán

ÜSTÖKÖSÖK

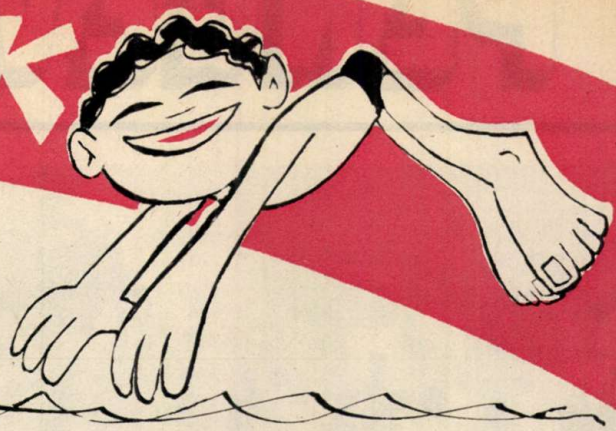

AZ ARANY ÜSTÖN

Szép és igen jól megépített a dunaújvárosi fedett uszoda. Két esztendeje készült el. Feszítettvizes, a vízből ügyes gépek segítségével kiemelkedő fallal változtatható, versenymedence méretű. Hogy valóban szép, azt igazolni elegendő csupán egy pillantást vetni az építményre. Hogy jól megépített — arról az április 4-én és 5-én megrendezett nemzetközi Arany Üst úszóverseny tanúskodott. A döntő idején ugyanis a több, mint ötszáz gyerek olyan hangerővel szurkolt, hogy egy gyengébb építménynek a falai alighanem megrepedeztek volna.

„AZ ISKOLÁNAK KÖSZÖNHETEM"

Az említett két napon Dunaújvárosban a jövő bajnokai csatáztak egymással. A Magyar Úttörők Szövetsége, a Művelődési Minisztérium a Dunaújvárosi TSF, a Magyar Televízió, és a Magyar Úszó Szövetség jóvoltából az ország minden részéből utazhattak a Duna-parti városba a 10—13 éves fiúk és lányok. A nem is olyan régen tantervbe foglalt iskolai úszásoktatás az elmúlt években sok ezer gyereknek szerzett életre szóló élményt. Persze, csak azoknak akik valóban meg is akartak tanulni úszni. Mert, aki az úszásórák alatt orrát, száját befogva remegő térdekkel áll a medencében és a fejét egy másodpercre sem meri a vízbe tenni, az elesik az élményektől. Szerencsére a legtöbb gyerek nem ilyen és meg is tanul úszni. Többen közülük, igen jól. A legjobbak, akik szinte „üstökösként" tűntek fel, most meg is mérkőzhettek. A rendezők a megyéből és a fővárosból a 2—2 legjobb fiút és lányt hívták meg. Olyanokat, kik még nem tartoznak egyesülethez. 50 m-es hát- és gyorsúszásban vetélkedtek.

Az egyik győztes a szekszárdi Haiser Kálmán volt.

— Az iskolának köszönhetem, hogy nagyon megszerettem az úszást. Nálunk nagyon jók az „úszásórák". Bár már korábban atlétizáltam, de inkább úszni szeretnék — mondta a 12 éves bajnok.

— Az úszás sok lemondással, kemény edzésekkel jár. Vállalod?

— Igen, mert jó úszó szeretnék lenni., Elsősorban a gyors- és a pillangóúszást szeretem.

— Ki a példaképed?

— Az édesanyám. Valamikor ő is sportolt.

— Milyen tanuló vagy?

— Legutóbb négyes voltam.

CSALÁDI „VÁLOGATÓ"

Amikor megtudta, hogy melyik újságban jelenik meg bajnoki villámnyilatkozata, boldogon szólalt meg.:

— Akkor biztos, hogy el is olvasom, mert én vagyok az osztályban a Pajtás-felelős.

Jól bírták az uszoda falai a szurkolók hangerejét, a nagyszerű versenyek lázba hozták a közönséget

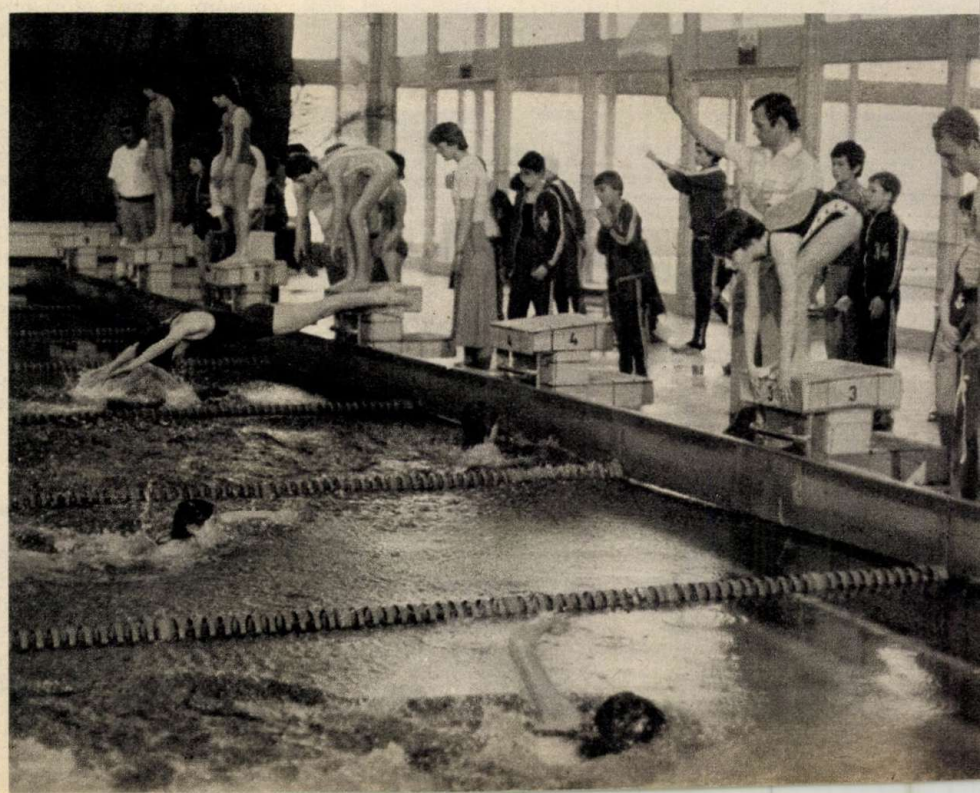

Természetesen vízbe szálltak olyan gyerekek is, akik hosszabb-rövidebb idő óta rendszeresen úsznak. A napi több kilométeres edzésadag senkinek sem könnyű feladat. De összehasonlíthatatlanul jobban készülhet az, aki a dunaújvárosihoz hasonló üvegfalú, tágas öltözőjű, jól felszerelt erősítő termű uszodában, vagy „csak" egy tisztavizű, fedett 25 m-es medencéjű tanuszodában gyakorol, mint Mándi Tamás Mezőtúron. Ő ugyanis otthon a leghidegebb téli napokon is egy 12×10 méteres nyitott medencében úszik. Olyankor a párolgó víz szinte „ködpaplant" borít a feje fölé. És amikor vége az edzésnek, egy régi autóbuszban öltözik át. Ennek ellenére Mándi Tamás ötödik lett az 50 m-es mellúszásban. Aki ilyen körülmények között, ilyen eredményre képes, abból nagy úszó lehet.

A verseny legszínesebb része a családi váltók vetélkedője volt. Két csoportban is mérkőztek. Az egyikben két szülő és egy gyerek alkotta a „csapatot", a másikban két szülő és két gyerek. És mindkettőben az Ercsiből érkezett Vajdics család lett az első. Az utóbbi számban a 12 éves Enikőnek köszönhetően. Mivel bátyjánál még gyengébben úszik, nem fért be a hármas váltóba. Mi tagadás, Enikő pityeregni kezdett, hogy ő is szeretne versenyezni, így aztán a szülők a kislány kedvéért a négyes váltóban is elindultak. Enikő igen jó úszással „köszönte" meg szüleinek a versenyzési lehetőséget.

— Öt gyermekem van — mondta a célba érkezés után a boldog papa — és valamennyien tudnak úszni. Kis koruk óta sportolnak. Enikő például két nappal ezelőtt nyerte meg Ercsiben a helyi futóversenyt. Jövőre is szeretnénk indulni, de akkor már a gyerekek között válogató versenyt kell majd rendezni, hogy ki úszhasson a váltóban.

Közös ebéd zárta a kétnapos nagyszabású versenyt, amely után a résztvevők azzal búcsúztak: jövőre ugyanitt találkozunk!

Kocsi Tibor
Fotó: Karasz Lajos

Eredmények. Az általános iskolai úszásoktatásban résztvettek versenye. Fiúk, 50 m gyors: 1. Vass (Hajdú-Bihar megye). 50 m hát: 1. Haiser (Tolna megye). Lányok 50 m gyors: 1. Fazekas (Borsod megye) 50 m hát: 1. Angyal (Veszprém megye). Az 1975 után alakult szakosztályok tagjainak versenye. Fiúk 50 m gyors: 1. Ágh (Dunaújvárosi Kohász) 50 m hát: 1. Ágh (Dunaújvárosi Kohász). 50 m mell: 1. Szabó (Csepel). 50 m pillangó: Ágh (Dunaújvárosi Kohász). 10×50 m gyorsváltó: 1. Dunaújvárosi Kohász. Lányok, 50 m gyors: 1. Kovács (Nyíregyháza). 50 m hát: 1. Rigó (Rába ETO). 50 m mell: 1. Makarész (Gyöngyös). 50 m pillangó: 1. Rigó (Rába ETO) 10×50 m gyorsváltó: 1. Dunaújvárosi Kohász. Családi váltó. (2 szülő + 1 gyerek), 3×50 m: 1. Vajdics család (Fejér megye). (2 szülő + 2 gyerek), 4×50 m: 1. Vajdics család (Fejér megye). Nemzetközi verseny. Fiúk. 100 m gyors: 1. Kelemen (BVSC), 100 m mell: 1. Sóti (Szentes), 100 m hát: 1. Cseh (Eger SE), 100 m pillangó: 1. Pálóczi (ZTE), 200 m vegyes: 1. Wanzlich (NDK-beli), 4×100 m vegyes váltó: 1. Dunaújvárosi Kohász. Lányok. 100 m gyors: 1. Csikány (Bp. Spartcaus), 100 m mell: 1. Schubert (NDK-beli), 100 m hát: 1. Schubert (NDK-beli), 100 m pillangó: 1. Schubert (NDK-beli), 200 m vegyes: 1. Schubert (NDK-beli), 4×100 m vegyes váltó: 1. Dunaújvárosi Kohász.

AZ ÉV ÚTTÖRŐ-SPORTOLÓI

Az idén is sor került a legjobb úttörősportolók díjainak átadására. Az úttörőszövetség megyei elnökségei javaslatai alapján a Művelődési Minisztérium, az OTSH, a Pajtás szerkesztősége, és a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége képviselői azoknak a gyerekeknek ítélték oda az év úttörősportolója és -csapata címet, akik kiemelkedő sporteredményeket értek el, jól megállták a helyüket a tanulásban, s derekasan kivették részüket a közösségi munkából. E szempontok figyelembevételével a következők kapták meg — 1980-ban nyújtott teljesítményük alapján — az év úttörősportolója címet:

Bátorfi Csilla, asztaliteniszező, Tolna, II. sz. Ált. Isk. Testnevelő: Herczig Józsefné. **Bereczki Brigitta,** síelő, Salgótarján, Petőfi S. Ált. Isk. Testnevelő: Rákóczy István. **Csom Etelka,** sakkozó, Nemesgulácsi Ált. Isk. Testnevelő: Lővei Gáborné. **Domusz Éva,** kajakozó, Váci Ált. Isk. Testnevelő: Zsebesi Istvánné. **Szentjóbi Szabó Enikő,** úszó, Debrecen, Kardos u. Ált. Isk. Testnevelő: Szabó Ferenc.

Kovács László, tájfutó Pécs, Dr. Hal J. u. Ált. Isk. **Márkus Csaba,** birkózó, Újszentiváni Ált. Isk. Testnevelő: Timár Mihály. **Oláh Csaba,** cselgáncsozó, Debrecen, Vénkerti Ált. Isk. Testnevelő: Vámos Miklós. **Schiller István,** síelő, Budakeszi Ált. Isk. Testnevelő: Márkó Sándorné. **Szosznyák Attila,** asztaliteniszező, Békéscsaba, Conrado Benitez Ált. Isk. Edző: Botyánszki András. **Takács Gábor,** birkózó, Szombathely, Derkovits Ált. Isk. Testnevelő: Horváth Tihamér.

Almásfüzítői Általános Iskola leány röplabda csapata. Testnevelő: dr. Mátyási Józsefné.

Budapest, Zalka Máté Általános Iskola fiú tornász csapata. Testnevelő: Ács Győző.

Debrecen, Bocskai István Általános Iskola atléta-torna csapata. Testnevelő: dr. Kasza Lajosné és Kovács Csaba.

Kecskemét, Hunyadivárosi Általános Iskola leánykosárlabda-csapata. Testnevelő: Dunszt Istvánné.

Zalaegerszeg, Killián György Általános Iskola fiúröplabda-csapata. Testnevelő: Kovács József.

Márkus Csaba, birkózó átveszi a díját

ŰR-KÖZPONT NYÍREGYHÁZÁN

Milyen programot hajtottak végre és mennyi ideig voltak a világűrben, Fjodor Szputnyikov?

— Két hónappal ezelőtt indult az expedíció a Holdra, amelyben kutatóűrhajósként vettem részt Sir Thomas Vikinggel. Föld- és holdmérési munkánkkal egy holdbázis megépítéséhez járultunk hozzá. Megállapítottuk, hogy a Holdon van „holdrengés", s ez bizonyítja, hogy a Holdnak forró, folyékony magva van.

— Tapasztaltak-e életjelenségeket a Holdon?

— Életjelenségeket csak társamon és magamon vettem észre. No, meg az egyik kutatóállomáson, ahol bura alatt szaladgáló tyúkokat láttam.

— Sétáltak-e a felszínen?

— Igen, s jóval hosszabbakat, mint amire a Földön képesek lettünk volna, ugyanis a földi nehézségi erő egyhatoda hatott ránk, és így négyöt méteres ugrásokkal szökdeltünk a bokáig érő porrétegben.

— Volt-e szórakozási lehetőségük, mivel töltötték a pihenés óráit?

— Kevés szabadidőnket olvasással, beszélgetéssel töltöttük. Arra is gondoltam, hogy teniszpályát építhetnénk a Holdon. De ötletemet hamar elvetettem, a már említett egyhatodos vonzási erő miatt. Hiszen, ha jól odasózunk a labdának, nem is látnánk hol érne holdtalajt.

Fémek egyenruhában

Az idézett beszélgetés nem Bajkonurban, az űrhajó-repülőtéren hangzott el. A két „űrhajós" Szputnyikov és Sir Thomas, azaz a salgótarjáni Godó László és Paulovics Gábor, harmadik társával, a riporter Matthesz Gáborral az úttörő technikusok országos vetélkedőjének részvevője volt. Április 5. és 8. között a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola Műszaki Tanszékén az űrhajózás jegyében rendezték meg az idei vetélkedőt. Tizenkilenc megyénk legkiválóbb csapatai bizonyították elméleti és gyakorlati tudásukat. A különböző versenyállomásokon nehéz feladatokat kellett megoldani. Az egyik helyen például műszerekkel rögzítették a gyerekek észjárásának gyorsaságát. Megmérték azt is, mennyi idő alatt reagálnak a fény- és hangingerre. A háromtagú csapatok az energia-, ember- és géprendszer repülési teszten közösen törték a fejüket. Az „egyenruhába bújtatott fémek" és ötvözetek valamennyit egyforma szürkére festették — felismerése jellemző tulajdonságaik alapján elég sok gondot okozott.

Ördögi gyorsasággal készültek el a rakétamodellek, rakétakilövő állványok, füstölögtek a forrasztópákák az elektronikai szerelőtáblák összeállításánál. Hatvanhárom fiú (hol maradtak a lányok?) serénykedett, hogy a pontosan összeszerelt rakéták a magasba röppenjenek.

A csapatok többsége megyeszékhelyről érkezett, ahol több lehetőség nyílik könyvtárakat búnyi, a körülmények jobban segíthetik a felkészülést. Ezért keltett feltűnést, hogy a Hajdú-Bihar megyei hajdúhadházi gyerekek milyen jól állták a sarat az indulók között. A községben két általános iskola van, ők a mezőgazdasági jellegű, Földi János Általános Iskola tanulói. Amikor a munka dandárja van szőlőt permeteznek, növényeket gondoznak, fákat metszenek a gyakorlókertben. Télen motorokat szerelnek, s a tavaszi, nyári munkákhoz szükséges palántázófákat, fakaparókat és más eszközöket készítik el.

Ész, kéz, lelemény

A csapat „esze" Bácsi Attila. Ezt a többiektől tudtuk meg. A természetkutató-versenyen is indult, de énekből, magyarból és rajzból is kimagasló eredményt érne el. Mégis, a legkedvesebb tárgya a kémia és a fizika. Vegyészmérnöknek készül. Debrecenbe, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Gyakorló Iskolájába jelentkezett.

— A bátyám, Gábor, ott tanul, harmadikos — mesélte a vetélkedő szünetében. — Sokat bütyköltünk együtt. Osztályfőnökünk, Tóth Albertné sok-sok űrhajózással kapcsolatos könyvet hozott. Elolvastuk, megbeszéltük.

A banda „keze" viszont Takács Tamás, aki szintén nyolcadikos. Már harmadikos korában, segítség nélkül készített fából motorcsónakmodellt.

— Akkor érzem igazán jól magam, ha barkácsolok — mondta. — Most az elektronika érdekel a legjobban. Jövőre a Landler Jenő Gépjárműtechnikai Szakközépiskolába járok, utána itt, a tanárképző főiskola technika szakán szeretnék tanulni.

— Tamás megyei gyorskorcsolyabajnok is — súgta a fülembe a hetedikes Bagi Donát, aki mohón gyűjti tapasztalatait, mert jövőre is ott akar lenni az országos vetélkedőn. Örökmozgó, mindenre kíváncsi, mindenről a saját szemével akar meggyőződni. Képes hajnali négykor felkelni, hogy egy csillagképet megtaláljon az égbolton.

— Itt a csillagvizsgálóból láttam a Jupitert és a Saturnust. De még a gyűrűjét is!

Nem botladoznak

Abban, hogy ők ennyire szeretik ezeket a tantárgyakat, tanáruknak, osztályfőnöküknek, Tóth Albertnénak nagy szerepe van. Ő vezeti a természetkutató szakkört, a gyerekek kíváncsi kérdéseire igyekszik választ adni.

— Az elméleti felkészülésben segítettem őket — mondta. — Tehetséges, okos gyerekek, öröm velük foglalkozni. A gyakorlati munkában a tantárgyat tanító Offra Gábor, és egy kisiparos, Bihari Béla volt nélkülözhetetlen. Béla bácsi lakatosműhelyében mindig nyolc-tíz gyerek esztergál, hegeszt, barkácsol ...

— Minden részvevő jó teljesítményt nyújtott — summázta tapasztalatait dr. Szűcs Ervin, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanára, a zsüri elnöke. — A sokoldalú technikai felkészültségre, tudásra egyre nagyobb szükség van. Közel az idő, amikor például a mikroszámítógépek bevonulnak mindennapi életünkbe, s a mostani vetélkedő anyaga hétköznapjaink gyakorlatává válik.

Géczi Éva

Fotó: Gaál Béla

Utolsó simítások a csapatmunkában készült rakétamodelleken

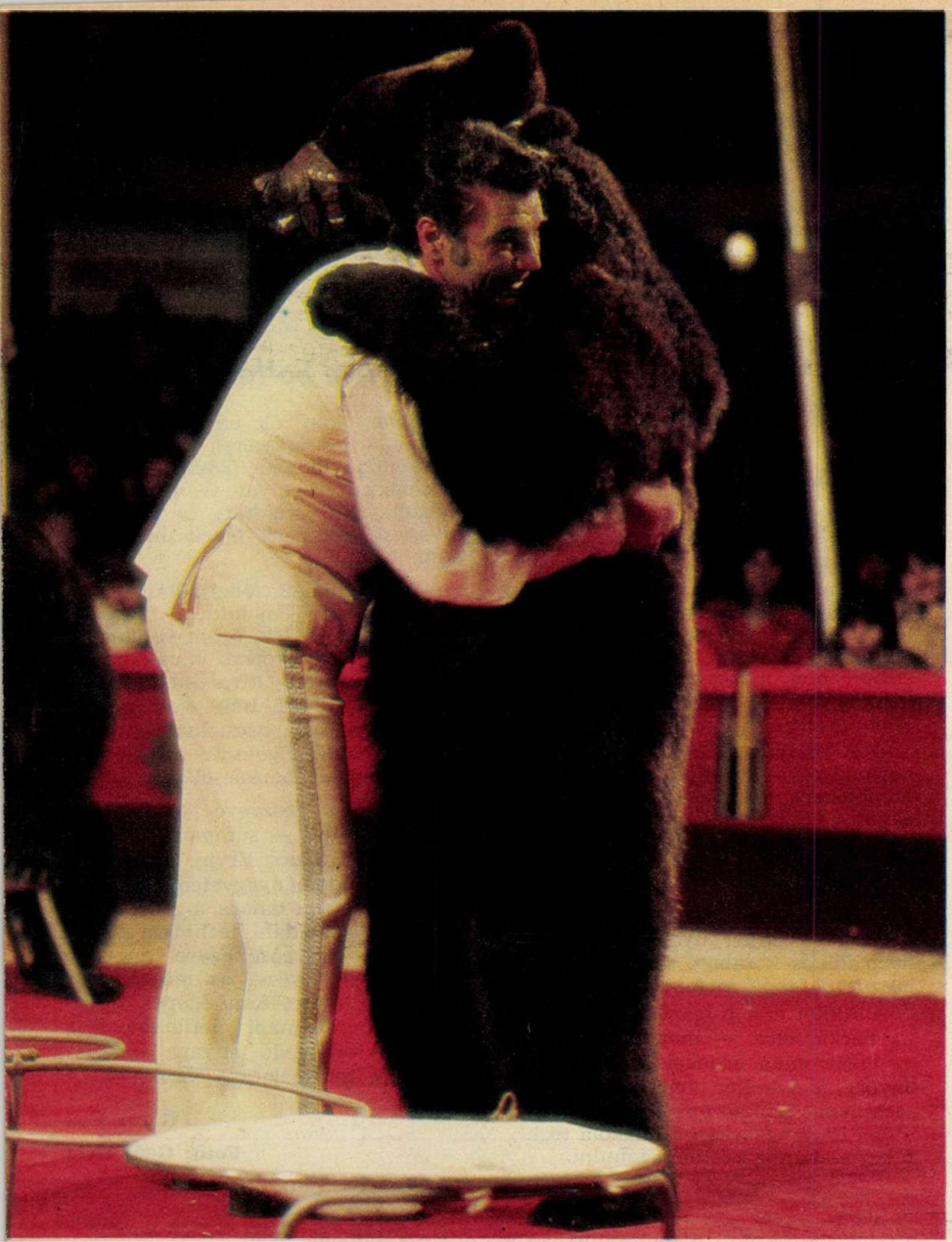

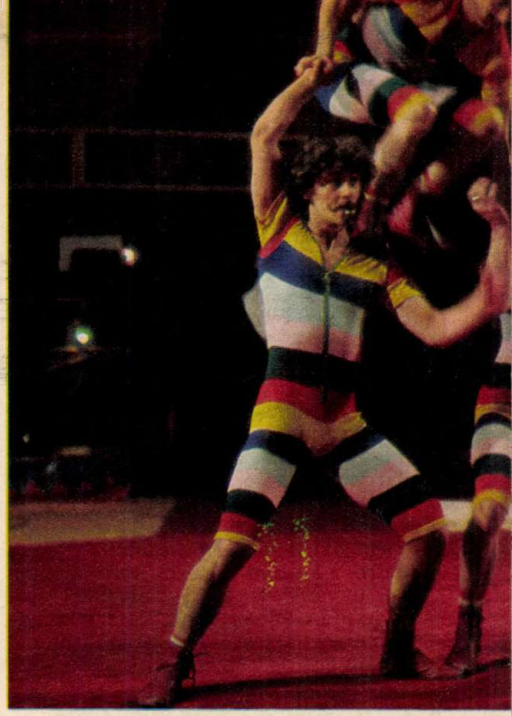

Ki hinné, hogy milyen kedves, barátkozó állat ez a maci! Persze nem mindenkinek ajánlatos így ölelgetni őt

Ide figyelj, Franci! Még hogy én vagyok nevetséges!? Nézz csak magadra! Látoooo . . . d? Nem látod? Na látod!

VÁND

Tessék, tessék! A ma esti előadáson látható a cirkuszvilág magyar művészeinek színe-java. Hihetetlennek tűnő mutatványok, humor, kacagás, bukfencező medve és a gazdája eszén túljáró kutya! Mind-mind benneteket vár!

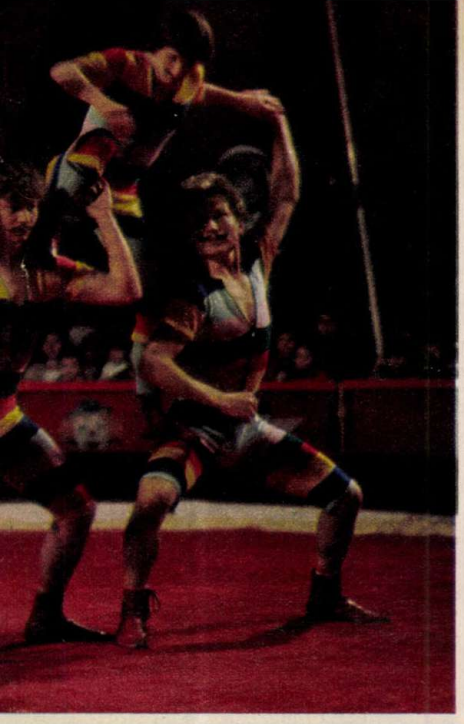

Hó . . . rukk! Egy, kettő. Támassz ki, lépj fel és készen áll a Piccard-féle gúla!

Nagyon jó! Most maradj így egy kicsit. Mindjárt hozom a nyilam, és mint Tell Vilmos lelövöm az almát a fejedről

Még a légy zümmögését is meg lehet hallani. A kupola légterében Drozdik Ági áll kézen

ORLÓ PORONDON

Délután négy óra. A piros-kék sátortetőn keresztül beszűrődő napsugarak furcsa fénnyel világítják meg a porondot. A levegőben két lány tart „főpróbát".

— Csak este is így sikerülne minden, mint most! — mondja Babar Margit, a két Rea egyike. — Ez lesz az első nyilvános fellépésünk. Eddig az artistaképző iskolában tanultuk a számunkat...

Még egy gyors ellenőrzés, helyére kerül minden, aztán futás sminkelni. Odakint közben egyre többen sétálnak érdeklődve a cirkusz körül. Varga Gyula igazgatónak sincs megállásnyi ideje, hiszen az Ifjúsági Cirkusz itt Dunaújvárosban az idén lép először közönség elé.

Fél hét. Két srác perecet majszolgatva azon tanakodik a bejáratnál ácsorogva, hogy vajon jól látnak-e majd a tizedik sorból? Lassan a zenekar is elfoglalja helyét. A nézőtéren egyetlen szék sem marad üresen.

Hét óra. Egy pillanatra sötétbe borul minden, majd a reflektorok szikrázó fényében bevonulnak a cirkusz művészei, köszönteni közönségüket.

Már a műsor első részében is csodákat láthat itt a néző. A nehézkes, lomha macik könnyedén perdülnek táncra, mintha csak egy bálban lennének. S bár Margineau pihenni igyekvő medvéi szelídnek látszanak, Stefi és Franci bohócok „udvariasan" átmennek a másik bejárathoz, hogy a következő pillanatban hatalmasakat esve vonuljanak be a porondra.

A java pedig csak most következik, a második részben.

A két Vargas kiváló kutyaszáma után még felocsúdni sincs ideje senkinek. A kupolában a két Rea, majd a hat Tokaji. Ugrószámukat már a világ minden részén megcsodálták. Az ünneplés természetesen itt sem marad el, de ez nemcsak nekik szól, hanem az Ifjúsági Cirkusz nyolcvan művészének, dolgozójának is.

Négy nap múlva aztán a sátortetőt szinte pillanatok alatt lebontják, és elindulnak a következő előadás helyszínére. Októberig, a turné befejezéséig, ötvenhat városban, községben mutatják be a cirkusz csodálatos, csillogó világát.

Koncz Dezső
Fotó: Szalay Béla

KEDVES ISMERŐS
Nívódíj Süsüért

Kevés olyan beategyüttes akad, amelynek annyi köze lenne a gyerekekhez, mint a Bergendynek. Volt idő, amikor kapujukra a „Slágergyár" feliratot is kiakaszthatták volna, aztán különböző személyi változások következtek. Majd jött egy olyan korszak, melynek során megismerhettük Bergendyék új arcát, például a Süsü, a sárkány (ezért nívódíjat kaptak), vagy a Szervusz Szergej című televíziós sorozatokból. Közreműködésükkel rengeteg mese- és filmzene készült a stúdiókban. Több énekessel – Csuka Mónikával, Delhusa Gjonnal, Máté Péterrel – megpróbálták az együttműködést. Zenei témáikban rendre a gyerekvilág történetei – mint például a Rendíthetetlen ólomkatona – tértek vissza, ami nem véletlen, hiszen a hattagú zenekarnak és a technikusnak összesen tizennégy gyermeke van.

Most újabb stílusváltás van kialakulóban az együttes „háza táján". Változott a felállás. Balogh Ferenc személyében olyan énekesre leltek, aki meglepetés lesz még a szakma számára is. A hagyományosan kiváló Bergendy fúvósduó, Oroszlán György szólógitáros, Bálint István dobos és Gábor Péter basszusgitáros munkája olyan sikerekhez vezethet, melyre csak az idősebbek emlékezhetnek. A Budai park blues című szerzeményük szinte születése pillanatában a slágerlistára került. Ismét beindul a régen óriási tömegeket vonzó Bergendy-klub, igaz, egyelőre csak szűkebb körben mutatják be az új nótákat, gyakorolva a színpadi megjelenést, mozgásokat. Egészen biztos, hogy rövid időn belül sokat hallotok majd róluk.

Koncz Dezső
Fotó: Wagner Margit

ÚJ BERGENDY EGYÜTTES
PAJTAS

Ötödikesek, ti már új könyvből tanuljátok a régmúlt idők történelmét. Megújul a RÉGEN VOLT, HOGY IS VOLT című olvasókönyv is. Sajnos azt még nem vehetitek a kezetekbe, mert csak később kerül ki a nyomdából. Hogy mégis kellőképpen bővítsétek történelmi ismereteiteket, rendszeresen közlünk a tananyagotokhoz illő olvasmányokat. Írójuk Fiila István történész (ő írta a tankönyveteket is). Reméljük, hogy nemcsak ti, hanem a nagyobbak is szívesen olvasták el mindegyiket. Ezzel befejeztük a sorozatunkat.

„... A hely gyönyörűséges...!"

Bíborbanszületett Konstantin, Bölcs Leó görög császár fia 912—959-ig uralkodott. (Nevét onnan kapta, hogy a császári palota bíbortermében született.) A birodalom kormányzása című művében útmutatást ad fiának, leendő utódjának, mi mindent kell tudni a jövendő bizánci uralkodónak, hogy feladatát sikeresen ellássa.

A császár, könyvében ír a magyarokról is, akiket türköknek nevez, és elmondja a fejedelemválasztás történetét. Könyvét néhány évvel a magyarok honfoglalása után írta, és az eseményekről az udvarába látogató magyar vezérektől értesült. A császár elődeinkről szóló írása az egyik legjelentősebb korabeli történeti forrásunk.

ÁRPÁD LEGYEN A FEJEDELEM

„A türkök népe régen Kazáriához közel szerzett magának lakóhelyet, azon a helyen, amelyet első vajdájuk nevéről Levédiának neveznek, mely vajdát tulajdonképpen Levedinek, méltóságánál fogva pedig, miként az utána való többit is, vajdának hívták.

A türkök hét törzsből állottak, de sem saját, sem idegen fejedelem felettük soha nem volt. Együtt laktak a kazárokkal, három esztendeig, s minden háborújukban együtt harcoltak velük. Kazária fejedelme, a kagán, vitézségükért és szövetségükért nemes kazár nőt adott feleségül a türkök első vajdájának, Levedinek.

A besenyők, elveszítve a kazárok ellen indított háborút, kénytelenek voltak saját helyüket elhagyni és a türkök földjére letelepedni. Erre a türkök és a besenyők között kitört a háború. A türkök hadserege vereséget szenvedett és két részre szakadt. Az egyik rész kelet felé, Perzsia vidékén telepedett le... a másik rész pedig vajdájukkal és vezérükkel, Levedivel nyugatra ment lakni az Etelküzü nevezetű helyre.

Rövid idő múlva Kazária fejedelme felszólította őket, hogy küldjék hozzá első vajdájukat. Amint Levedi Kazária uralkodójához érkezett, megkérdezte tőle:

— Miért hívattál?

— Azért hívattalak, hogy te nemes vitéz, bölcs létedre, mint a türkök között az első, fejedelme légy népednek, nekem pedig engedelmeskedj.

Levedi így válaszolt:

— Nagyra tartom irántam való kegyedet és jóindulatodat. Köszönöm is neked és hálás vagyok érte. Ekkora tisztséghez azonban nincs már elég erőm, így nem fogadhatok szót neked. Van rajtam kívül egy másik vajda, akit Álmosnak neveznek, kinek Árpád nevű fia is van. Vagy Álmos, vagy az ő fia, Árpád legyen a fejedelem.

A kagánnak tetszett ez a beszéd, nyomban embereket adott melléje, és elküldte a türkökhöz. Amint ezek a türkökkel tanácskoztak, úgy ítélték, hogy jobb lesz Árpádot megtenni fejedelmüknek, mint atyját, Álmost. Ő ugyanis bölcsességéért, megfontoltságáért és vitézségéért méltó és alkalmas az uralkodásra. Meg is tették fejedelmüknek a kazárok szokása és törvénye szerint, pajzsukra emelve őt."

Árpád pajzsra emeltetése, Kovács Mihálynak, a múlt század kevésbé ismert festőjének alkotása

A FEHÉR LÓ MONDÁJA

Honfoglaló őseinkről, a honszerző Árpád fejedelemről, a törzsfők és vitézek hadítetteiről, a honfoglalás eseményeiről több monda maradt fenn a nép ajkán. Ezek egy részét a krónikák megőrizték. Közéjük tartozik a fehér ló mondája, amely először az őskrónikánkban szerepelt. A régi krónika elveszett, de szöve-

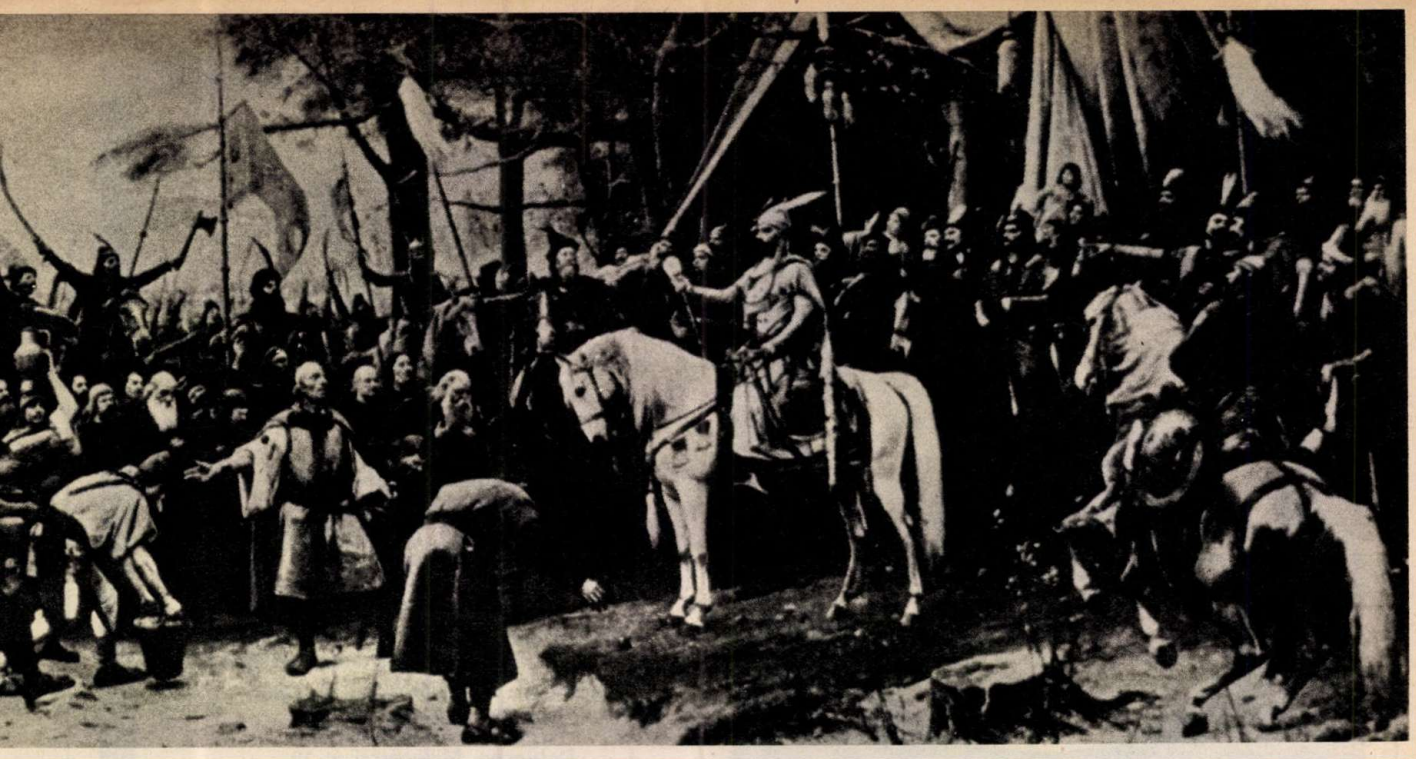

Munkácsy Mihály híres festménye Árpádot és a honfoglaló magyar harcosokat ábrázolja

gének nagy részét a későbbi krónikákból ismerjük. A fehér ló mondáját a krónikaíróink többféle változatban is elmesélték. A krónikák elbeszéléseiből, valamint Konstantin görög császár írásaiból értesülünk, hogy miközben Árpád seregével a Vereckei-hágón át benyomult mai hazánkba, és elfoglalta az ország egy részét, a besenyők által megtámadott elődeink Erdélyen keresztül törtek mai hazánk területére.

Részletek őskrónikánk szövegéből:

„A Kárpát-medencébe behatolt magyarok megpihentek, és barmaikat is erőhöz jutatták. Hallották pedig a lakosoktól, hogy a föld jó, a Duna a legjobb folyóvíz, és hogy annál a tájnál a világon jobb föld nincsen. Tanácsot tartottak, és Kund fiát, Kusidot követül küldték, hogy menjen és tekintse meg az egész földet, és ismerje ki a föld lakosait.

Kusid Magyarország közepére érkezett, és a Duna mellékére ereszkedett. Miután a helyet gyönyörűségesnek, a földet körös-körül jónak és termékenynek, a folyó vizét és a réteket kitűnőeknek találta, elment a tartomány fejedelméhez, Szvatoplukhoz (az ősi krónikákban eredetileg nem Szvatopluk, hanem Marót fejedelem szerepelt a fehér ló monda hőseként), aki Attila után uralkodott. Köszöntötte őt társai nevében, és elmondta, miért jött. Amikor Szvatopluk meghallotta Kusid jövetelének okát, nagyon megörült, mert azt gondolta, hogy telepesek, és azért jönnek, hogy megműveljék a földet. Ezért a követet örömmel küldte vissza. Kusid pedig megtöltötte kulacsát a Duna vizével, megrakta tarisznyáját selyemfűvel, és a termőföldből is vitt egy keveset.

Amint elbeszélt mindent, amit hallott és látott, nagyon megörültek. Megmutatta nekik a vizet, a földet és a füvet. Megízlelték, és úgy vélték, hogy a föld igen jó, vize édes, és legelőjén olyan füvek teremnek, amilyenekről a követ beszélt. Árpád ekkor társaitól körülvéve ivókürtjét megtöltötte a Duna vizéből és az összes magyar előtt arra a kürtre istenük kegyelmét kérte, hogy azt a földet engedje át nekik örökre.

Közmegegyezéssel visszaküldték ugyanazt a követet az említett fejedelemhez, és földjéért egy nagy fehér lovat küldtek neki arábiai arannyal megaranyozott nyereggel és aranyos fékkel. Ennek láttára a fejedelem még jobban megörült, mert úgy vélte, hogy azt, mint telepesek, a földért küldötték. A követ pedig azt kérte a fejedelemtől, hogy adjon földet, füvet és vizet. A fejedelem erre elmosolyodva mondotta, vegyenek annyit, amennyit akarnak ezért az ajándékért. Így a követ visszatért övéihez. Erre Árpád és a hét vezér benyomult Pannóniába, nem mint jövevény, hanem mint a föld örökös jogú birtokosa.

Ekkor másik követet küldöttek a fejedelemhez, és ezzel az üzenettel bocsátották útnak:

— Árpád és emberei azt mondják neked, hogy azon a földön, amelyet megvettek, ne maradj tovább semmiképpen, mivel a földet lovon, füvedet féken, vizedet nyergen megvették, és te szegénységed és kapzsiságod miatt a földet, a füvet és a vizet nekik engedted.

Midőn a fejedelemnek elmondták az üzenetet, így szólt:

— Azt a lovat üssék agyon bunkósbottal, a féket dobják a rétbe, a nyerget pedig vessék a Duna vizébe.

Erre a követ így válaszolt:

— Az én uramnak mi kára lesz belőle? Ha a lovat agyonütöd, az ő kutyáinak adsz eledelt, ha az aranyos féket a fűbe dobod, kaszáláskor az ő emberei lelik meg, ha az aranyos nyerget a Dunába veted, az ő halászai vonják partra, s azok viszik haza. Akié a föld, a víz, a fű, azé minden!

Amikor a fejedelem ezt hallotta, megijedt a magyaroktól, s azonnal sereget gyűjtött, és segítséget kért barátaitól. Miután mindezeket összeszedte, ellenük indult. A magyarok közben a Duna mellé érkeztek, s egy gyönyörűséges mezőn hajnalhasadtával harcra keltek. Az Úr segedelme pedig a magyarokkal volt. A fejedelem futásnak eredt. A magyarok pedig a Dunáig üldözték, ahol ijedtében a folyóba vetette magát, s annak sebes vizébe fulladt."

Kis történelem

GYÜJTSD A CSIGÁT

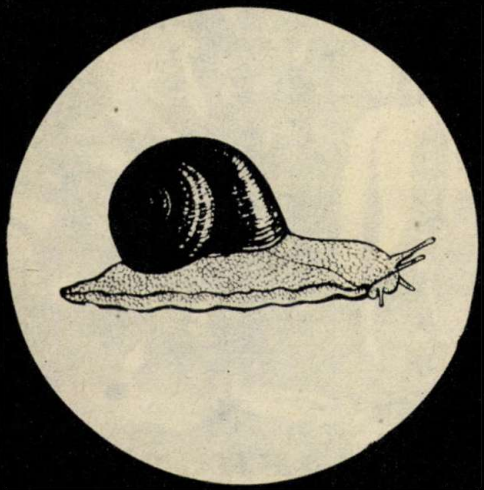

1kg 13Ft

MAVAD
BUDAPEST

A MAVAD KILOGRAMMONKÉNT 13 FORINTOT FIZET 28–30 MM ÁTMÉRŐJŰ ÉLŐ ÉTICSIGÁÉRT

Átvevőhelyek:

az ország összes ÁFÉSZ felvásárló telepei, valamint az alábbi MAVAD-kirendeltségek:

Budapest, Józsefvárosi pu. X. kapu
Sopron, Répcefői sor 32.
Gyoma, Körösladányi út
Debrecen, Mikepércsi út 10.
Kaposvár, Toponári út

Felvilágosítás: valamennyi ÁFÉSZ-nál és MAVAD-telepen, Budapesten a MAVAD áruforgalmi osztályán a 319-019 telefonszámon.

FIATALOK! TANULJATOK TOVÁBB!

Érdekes, változatos szakmákat ajánlunk az általános iskolát végzettek figyelmébe. A Chinoin közössége kiváló szakmunkásokat nevelt, ez biztosítéka gyárunk jó hírnevének, itthon és külföldön egyaránt.

Vegyianyaggyártó (gyógyszergyártó), vas- és fémszerkezeti lakatos, géplakatos, hegesztő, villamoshálózat-szerelő, esztergályos, csőhálózat-szerelő szakmunkástanulónak fiúk jelentkezhetnek.

Lányokat vegyianyaggyártó (gyógyszergyártó) tanulónak veszünk fel. A vegyianyaggyártó

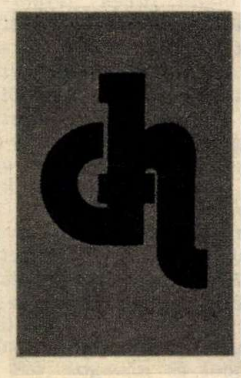

(gyógyszergyártó) tanulókat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.

Vállalati ösztöndíjat adunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet:

CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR oktatási osztály Budapest IV., Tó u. 1–5. Telefon: 690-900/531-es mellék, és

CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG személyzeti osztály Budapest XXII., (Nagytétény), Bányalég u. 2. Írásbeli jelentkezés: Budapest, Pf. 49 – 1780

KÉPTELEN TÁRLAT

2

1

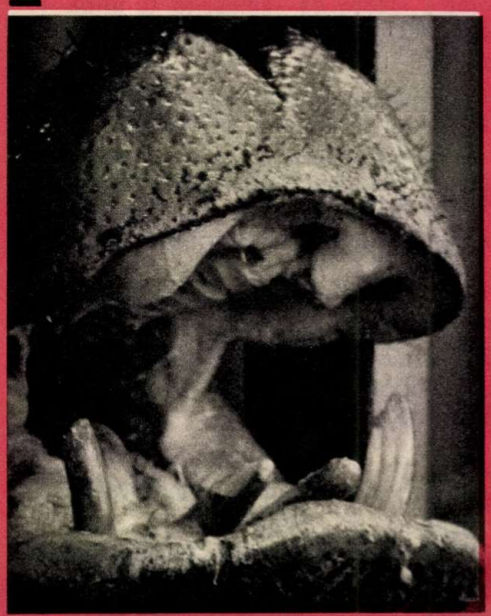

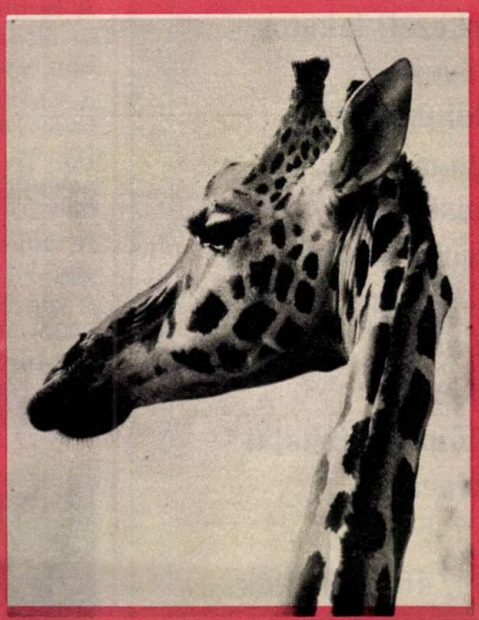

4

3

5

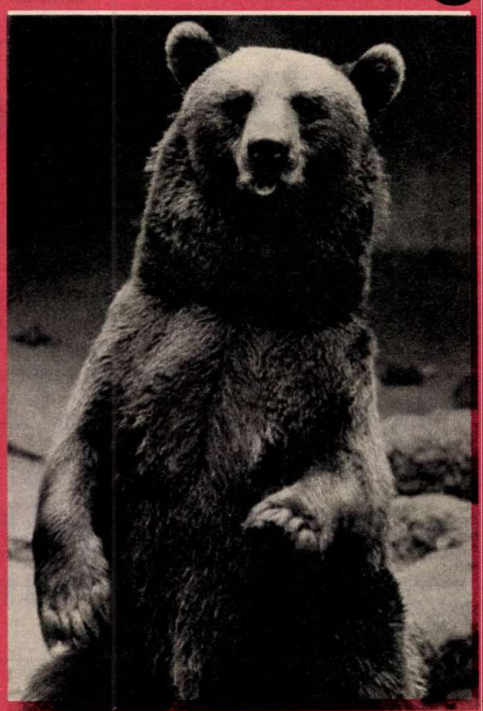

1. Slank Viktor „Hamm" című képe finom lírával ábrázolja a pelyhedző állú fiatal nemzedék határozott tenni- és enniakarását. A hetykén mosolygó ajkak mögött azonban a probléma feneketlen mélysége is feltárul . . .

2. „Már megint ez az átkozott por!" a címe Dromedáry Bence képének, amely a környezetvédelem jegyében fogant. Látszólag egy higgadt teve portréjával van dolgunk, ám a teve mögött meg kell látnunk az embert is, bár nem látszik. Az embert, aki oázisról oázisra kíséri az oktalan jószágot. Akár akarja az, akár nem.

3. Az idő múlása kólint fejbe, amint Anna Gerontologia „Etetésnél már megkoccant a kiskanál" című képére pillantunk. Az elefánt évgyűrűinek számából világosan látszik, hogy még a fiatal elefánt is nagyon öreg.

4. Szerénységre int a kenyai Pyros Lampion „Zsiráfból ennyi is elég" című képe. A művész szerény figyelmeztetéssel adja tudtunkra, hogy bármilyen magasan hordjuk is az orrunkat, azért mégiscsak a fej a lényeg!

5. Bunda Barna képének címe a maci tekintetéből is, hanghordozásából is világosan kiolvasható: „Na, ki akar vöröspecsenyét játszani?" Kell-e mondanunk, hogy a korlátaitól szabadulni igyekvő ember kétségbeesett társkeresését fejezi ki? Ugye, hogy nem kell!

—R—R

Kép: Gaál Zoltán

A Fővárosi
Szerelőipari Vállalat
az 1981—82-es tanévre
beiskoláz szakmunkástanulónak
általános iskolát
végzett fiúkat
a következő szakmákba:
villanyszerelő,
víz- és gázszerelő,
központifűtés-szerelő,
vas- és fémszerkezeti lakatos,
kőműves.
Vidéki tanulóink részére
saját kollégiumunkban
teljes ellátást adunk.
Tanulóinkkal minden szakmában
társadalmi ösztöndíjszerződést
kötünk.
Jelentkezés:
Fővárosi Szerelőipari Vállalat
1097 Budapest IX.,
Koppány u. 5—11.
Telefon: 336-560/46-os mellék.

FŐSZER

PÉLDÁUL
A FONÓ-SZÖVŐ SZAKMA

Az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzett, 15 évesnél nem idősebb **fiúkat, lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre, hároméves képzésre.

Fonó-szövő szakmunkástanulónak lányokat; tanulmányi ösztöndíj: 410—750 Ft-ig.

Textilnyomó és textilipari gépszerelő tanulónak fiúkat, **textilfestő és -kikészítő** tanulónak fiúkat is, lányokat is, tanulmányi ösztöndíj: 350—790 Ft-ig.

A textilnyomó-, -festő és -kikészítő tanulók az első évben 1500 Ft ruházkodási juttatásban részesülnek.

A vidéki tanulók havi 500 Ft különélési pótlékot, a helybeliek 450 Ft társadalmi ösztöndíjat kapnak.

Havi 120 Ft-ért reggelit, ebédet és vacsorát adunk, azonkívül ingyen tankönyvet és munkaruhát, valamint kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A szakmunkásvizsga után a továbbtanulást segítjük.

A végzett tanulók kereseti lehetősége, havi: 3500—4400 Ft. Jelentkezni lehet a személyzeti-oktatási osztályon személyesen, vagy levél által, szombat kivételével mindennap reggel 7 órától délután 3 óráig.

„BUDAPRINT" BUDAPEST

Címünk:
Pamutnyomóipari Vállalat
Kispesti Textilgyár
Budapest XVIII.,
Fáy u. 2. — 1184.
Telefon: 273-711

TEXTILFESTŐ LEHETSZ!

Jó kereseti lehetőséget biztosító szakmákat ajánlunk a 8. osztályt végzett leányok és fiúk részére, 16 éves korig. Lányokat felveszünk fonó és szövő szakmára, fiúkat textilgépszerelői, textilfestői és -kikészítő szakmára.

Felvételi vizsga nincs. Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások:

— leányok részére: tanulmányi eredménytől függően 350—750 Ft-ig ösztöndíjat, havonta 500 Ft társadalmi ösztöndíjat,

— fiúk részére: tanulmányi eredménytől függően 160—600 Ft-ig ösztöndíjat, havonta 250 Ft társadalmi ösztöndíjat,

fiúk és lányok részére egyaránt: kollégiumi elhelyezést térítés nélkül, az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére ebédet 3 Ft-os térítés ellenében biztosítunk.

Azonkívül munkaruhát, évente kétszer kedvezményes vásárlást a vállalat termékeiből, III. évben tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést fizetünk.

A III. évben a tanulók 90%-os teljesítménybérben dolgoznak, a szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 10%-os szakmunkáspótlékkal 3000—4000 Ft-ig terjed.

Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk az üzemi szakközépiskolánkban. Részletes tájékoztatónkat kérésedre postafordultával megküldjük.

A „továbbtanulási jelentkezési lapra" kérjük írd rá, hogy fonó, szövő, textilgépszerelő, vagy textilfestő és kikészítő szakmára jelentkezel a Kőbányai Textilművekhez.

TEXTIL KŐBÁNYAI TEXTIL

A jelentkezési lapot kérjük, hogy a Kőbányai Textilművek személyzeti és oktatási osztályára — Budapest X., Gyömrői u. 90. — 1103 — címre küldd.
Várjuk jelentkezésedet!

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre fonó és szövő, **fiúkat** textil- és ruházati ipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő: 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft
Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550 Ft
Ösztöndíjkiegészítés: 190 Ft
Teljes ellátás havi 210 Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: **PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Lahner Gy. utca 30. 1046**
Telefon: 693-111/115-ös, 224-es mellék.

MŰSZAKI PÁLYÁRA KÉSZÜLŐ FIÚK!

Jelentkezzetek épületvillamossági szerelő szakmunkástanulónak.

Vár benneteket a

VILLANYSZERELŐIPARI VÁLLALAT.

Beiskolázási helyeink: Budapest, Miskolc, Dunaújváros, Székesfehérvár, Tatabánya, Győr, Ózd, Debrecen és Pécs.

ERŐSÁRAMÚ BERENDEZÉSSZERELŐ ÉS VAS- és FÉMSZERKEZET LAKATOS tanulókat Bicskén képezünk.

A képzési helyeinktől távol lakók részére korszerű tanulóotthoni elhelyezést havi 120,— Ft-ért adunk. Emeltszintű oktatás továbbtanulási lehetőséggel.

A tanulmányi ösztöndíjon felül az épületvillamossági szerelő és az erősáramú berendezésszerelő tanulóknak havi 250,— Ft, vas- és fémszerkezet lakatos tanulóknak havi 500,— Ft társadalmi ösztöndíjat fizetünk.

A tanulmányi idő utolsó félévében teljesítménybér alapján kapjátok a fizetést.

VIV

Jelentkezés:
VILLANYSZERELŐIPARI VÁLLALAT
oktatási osztály
Budapest VII., Síp u. 23. — 1075
vagy az illetékes szakmunkásképző intézetnél (ez esetben kérjük, hogy a jelentkezési lapra írjátok rá: „VIV előjegyzéssel".

FIGYELEM!

1981/82-es tanévre a 14. életévet betöltött és általános iskolát végzett

lányokat szövőnek,
fiúkat villanyszerelő,
forgácsoló,
szerkezeti lakatos,
textilipari gépszerelő szakmákra
beiskolázunk ipari tanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások:

Villanyszerelő, műszerész szakmákban 250 Ft, többi szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj.

Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban. Vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után, szövő munkakörben 5% szakmunkáspótlékkal 2800—4500 Ft/hó, többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. Továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, szombat kivételével bármely munkanapon 8—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

PAMUTTEXTILMŰVEK · PATEX · BUDAPEST

CÍM:
PATEX ANGYALFÖLDI SZÖVŐGYÁR
személyzeti osztály
1135 Budapest
XIII., Fáy u. 81—83.

VUK

70
EZÉRT UTÁLOM CSIT. FENE SE BÁNTJA, MÉGIS ÁRULKODIK.
BÚJJUNK EL HAMAR!

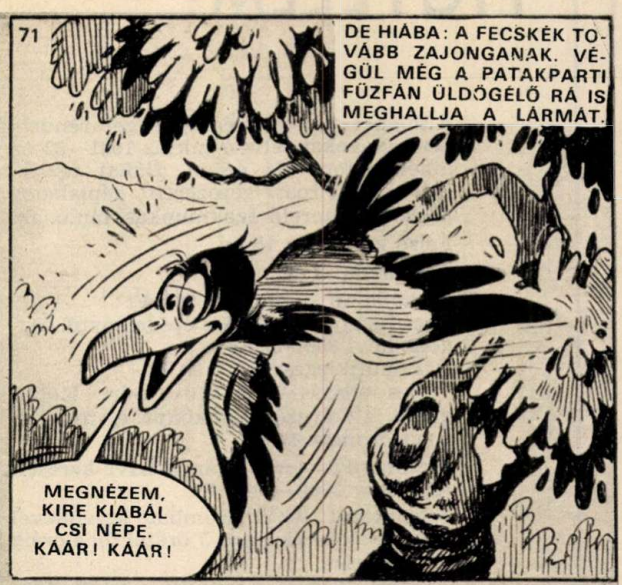
71
DE HIÁBA: A FECSKÉK TOVÁBB ZAJONGANAK. VÉGÜL MÉG A PATAKPARTI FÜZFÁN ÜLDÖGÉLŐ RÁ IS MEGHALLJA A LÁRMÁT.
MEGNÉZEM, KIRE KIABÁL CSI NÉPE. KÁÁR! KÁÁR!

72
KÁÁR! KÁÁR! MIT LÁTTOK?
SICSII! ITT VOLTAK! SICSII!
...ÉS A FECSKÉK SIVALKODVA SZÉTREBBENNEK, MERT A SZÜRKE VARJÚNAK ERŐS A KARMA, HEGYES A CSŐRE ÉS HÚSSAL ÉL.

73
LÁTTA A FECSKÉKET, BORSOS?
LÁTTAM, FŐVADÁSZ ÚR. MEG A VARJÚT IS. ITT VAN VALAMI.

74
RÓKÁK. MAJDNEM BIZTOS VAGYOK BENNE. HOLNAP ARATJÁK EZT A TÁBLÁT. HÍVJA IDE HAJNALBAN A TÖBBI ERDŐŐRT IS. BESZORÍTJUK ŐKET.

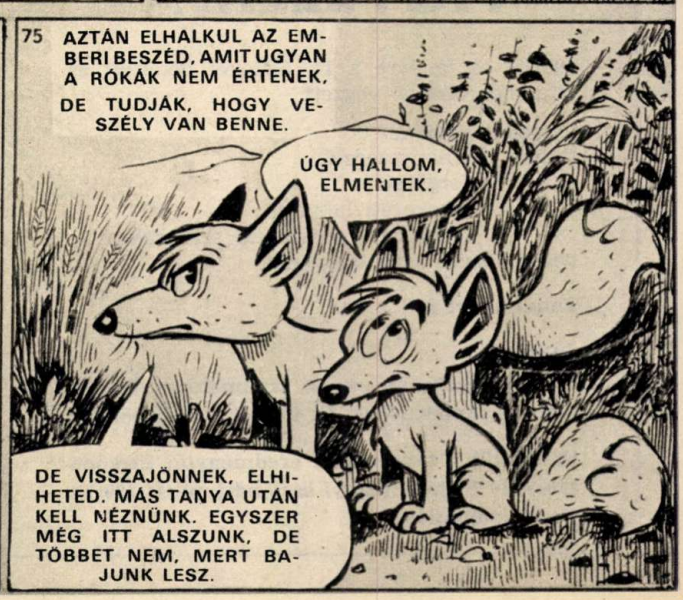
75
AZTÁN ELHALKUL AZ EMBERI BESZÉD, AMIT UGYAN A RÓKÁK NEM ÉRTENEK, DE TUDJÁK, HOGY VESZÉLY VAN BENNE.
ÚGY HALLOM, ELMENTEK.
DE VISSZAJÖNNEK, ELHIHETED. MÁS TANYA UTÁN KELL NÉZNÜNK. EGYSZER MÉG ITT ALSZUNK, DE TÖBBET NEM, MERT BAJUNK LESZ.

FEKETE ISTVÁN REGÉNYÉBŐL
ÍRTA: CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA: DARGAY ATTILA

TÖPRENGŐ

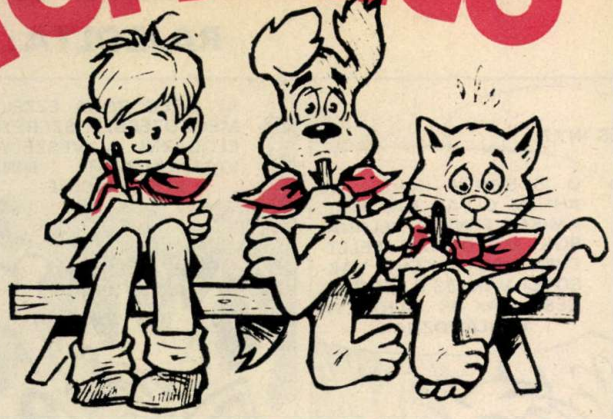

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be!

Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: május 11. (Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397)

A 13. SZÁM MEGFEJTÉSEI

SZÁMOLD MEG: 25 (b). NEHÉZ: a–e, f–b, c–d. PÁR PERC: balettozik. JÁTSSZUNK A NEVEKKEL: Pál, Gál, Ede, Mór, Éva, Vid, Leó, Lea, Ond, Bea. BETŰREJTVÉNYEK: Csongrád, Kisinóc.

MICSODA CSERE-BERE! Ez az öt országba tartozó férfi teljesen összecserélte a ruhadarabjait, fegyvereit, fejfedőit. Add vissza kinek-kinek a megfelelő öltözékét, fegyverét!

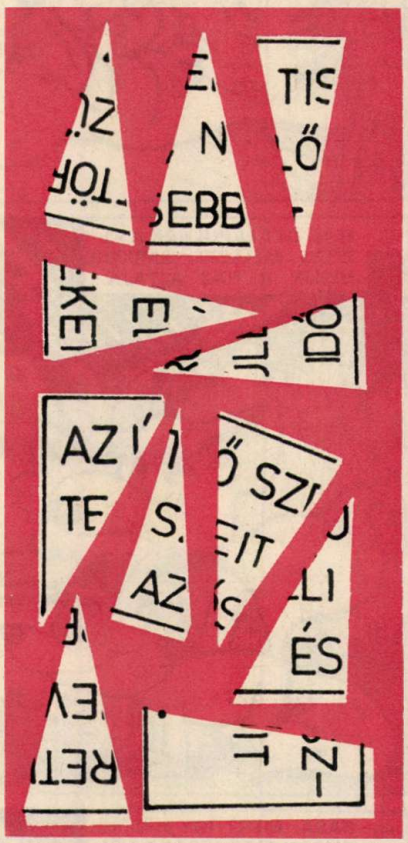

RAKD ÖSSZE ezeket a részleteket! Ha sikerül, akkor az úttörőélet törvényének egyik pontját kapod megfejtésül.

BETŰVIRÁG. Ha az ábra betűit megfelelő sorrendbe rakod, egy híres magyar szobrászművész nevét kapod megfejtésül. Ki ő?

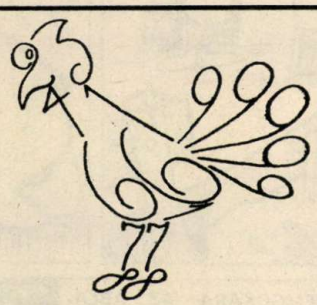

MENNYIBE KERÜL? Kiszámíthatod, hogy a díszes páváért mennyit kell fizetni!

KÉPREJTVÉNYEK: Az első megfejtése egy olyan fás terület, ahol nagyon jó levegő van. A második pedig: hazánk egyik tájegysége.

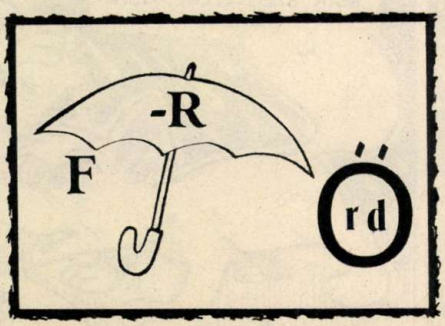

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

ITT VAN MÁJUS ELSEJE című népszerű dal szövegéből három szót rejtettünk el rejtvényünkben. Az alábbi meghatározások szerint írd be a hétbetűs szavakat a függőleges sorokba. A vízszintes negyedik sorban olvashatod a megfejtést.

1. Házat készít. 2. Azt mondja: elmehetsz a moziba. 3. Lakótelepen él. 4. A kölcsönadott pénzt visszakövetelí: 5. Vízhordó edénye. 6. Pénztárca. 7. Retesz. 8. Akik vele mennek. 9. Költő. 10. Kíváncsi rá. 11. Azt akarom, hogy aludjon. 12. Ne menj rózsám a...

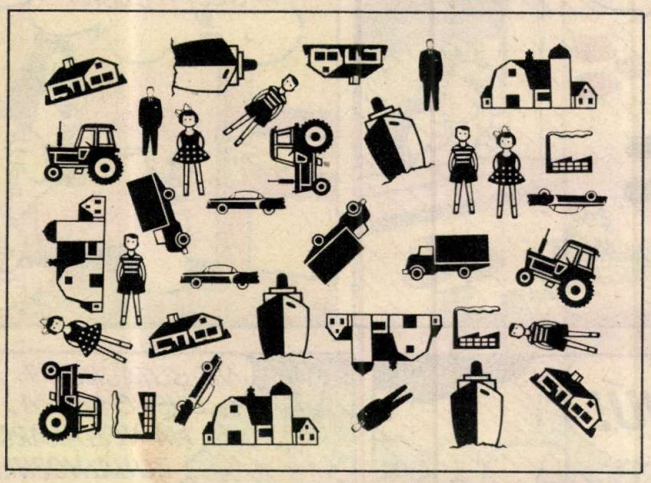

JÁTÉKBAZÁR. A rajzon látható sokféle játék közül válogasd ki azokat, amelyekből négy darab van, majd azokat, amelyekből három. Melyek azok?

NYERTESEK

A 11. szám rejtvényeinek megfejtéséért Pajtás tollat és Kajla matricát kapnak: Ábrók Gabriella, Hajdúvid; Angyal Tamás, Salgótarján; Árvai Zoltán, Gyoma; Farkas Gyöngyi, Simontornya; Ferenczy Júlia, Celldömölk; Gut Gabriella, Csongrád; Gyenge Mária, Sajóőrös; Halász Szabó Éva, Szentes; Kalapács Ágnes, Szeged-Béketelep; Lakatos József, Nyíracsád; Lendvai Zsolt, Eger; Lézu László, Hatvan; Manulek Csilla, Nagybaracska; Márki Edina, Ladánybene; Nánai Margit, Hódmezővásárhely; Oláh Magdolna, Gáborján; Papp Zsuzsanna, Debrecen; Saska Szilvia, Kunmadaras; Tóth Sándor, Kánó; Vilhelm János, Ecseny.

MATEMATIKAI FEJTÖRŐ

I.

1. Egy fürdőmedencébe két csapon át engedik a vizet. Két óra után elzárják az egyiket. A másikból — amely egyedül 10 óra alatt tudná megtölteni a medencét — még 4 órán át folyik a víz, mire megtelik a medence. Mennyi idő alatt telt volna meg, ha nem zárták volna el az első csapot? Mennyi idő alatt telne meg a fürdőmedence, ha csak az első csapon engednék a vizet?

2. Számold meg és írd a táblázatba, hogy hány lapja, hány éle, hány csúcsa van a következő 8 testnek! Amit nem rajzoltunk le, azt készítsd el vagy keress olyan testet! 1. Kocka; 2. téglatest; 3. egy hegyezetlen szögletes ceruza (hatszög alapú hasáb); 4. egy „piramis" (négyzet alapú gúla); 5. egy ötszög alapú gúla.

Állapítsd meg, milyen összefüggés van a lapok, élek és a csúcsok száma közt! Készíts olyan testet, amelyre nem vonatkozik az előbb mondott összefüggés! Rajzát küldd be!

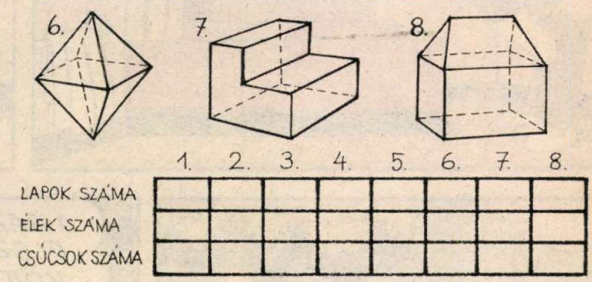

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
LAPOK SZÁMA								
ÉLEK SZÁMA								
CSÚCSOK SZÁMA								

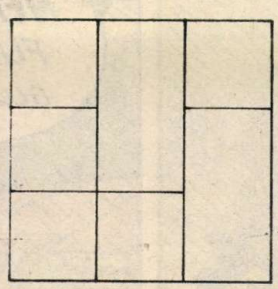

3. Hányféleképpen lehet kirakni a színes rudakat, ha csak fehér és rózsaszínűeket használhatsz? Azokat a kirakásokat is különböztesd meg, amelyek csak sorrendben térnek el egymástól!

Például a világoskéket háromféleképpen lehet kirakni:

Készíts táblázatot! Keress összefüggést! Próbálj megfogalmazni magyarázatot is!

II.

1. Egy papírlapot tépegetünk a következő megállapodás szerint:

— Az első lépésben ötfelé vagy nyolcfelé tépjük;

— az így kapott öt vagy nyolc papírszelet közül valamennyit ismét öt vagy nyolc részre szakítjuk, és ezt a tépegetést akármeddig folytathatjuk.

a) A 100-nál kisebb természetes számok közül melyek azok, amelyek nem jelenthetik a kapott papírszeletek számát?

b) Található-e a többi természetes szám között ilyen szám?

2. Egy körbe félkörökkel a következő mintát rajzoltuk:

A kör területének mekkora része a „csíkos", a „pöttyös" és a „rácsos" mező területe?

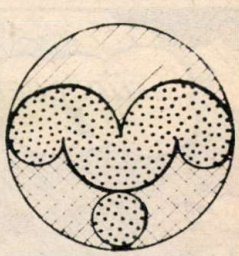

3. Megegyezik az I. jelű 3. feladattal.

PIFU ÉS A FÜRDÉS

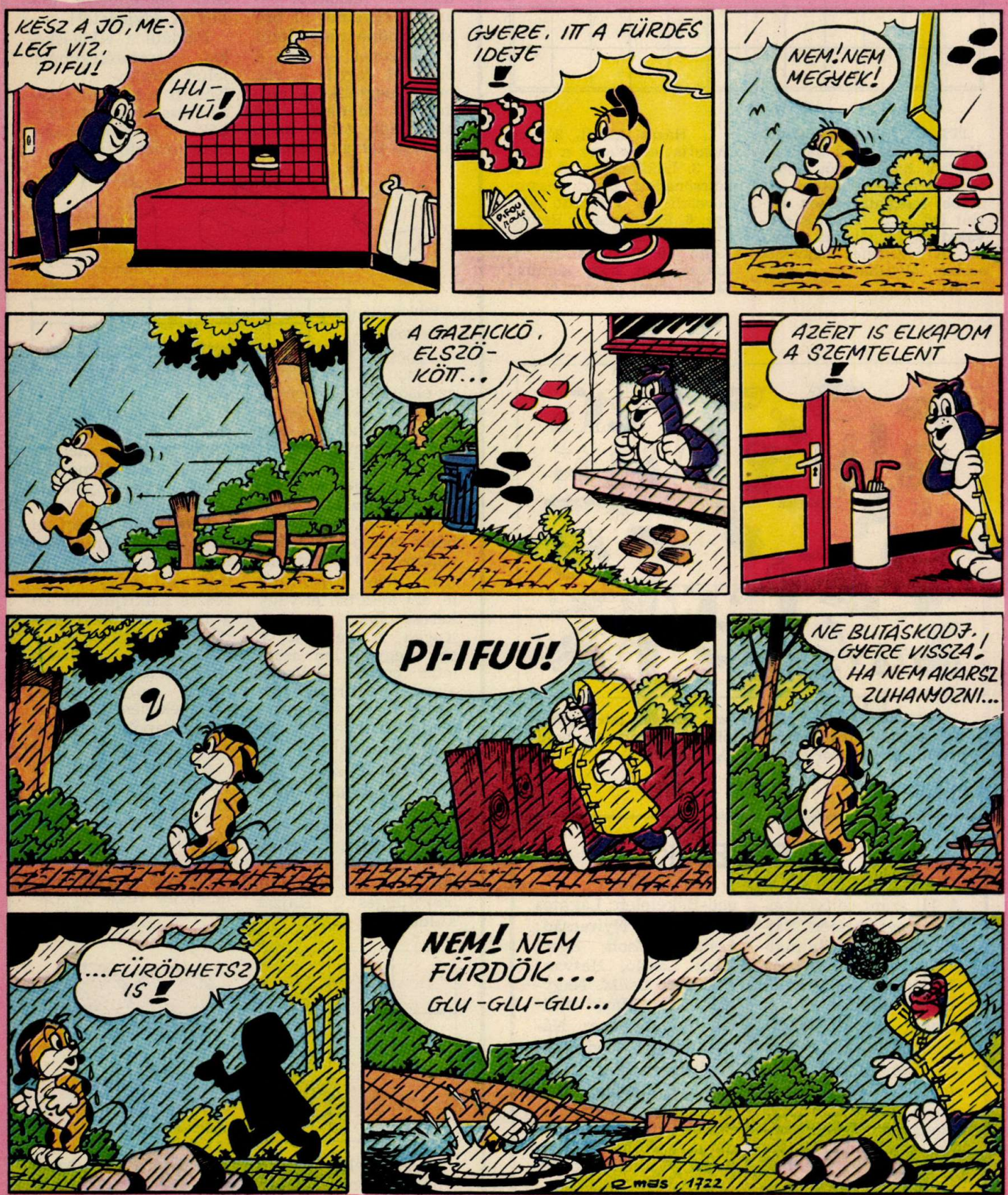

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

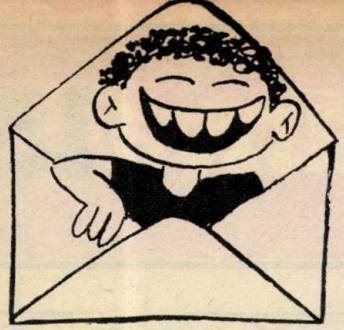

LEVELEZNÉNK

ÖTÖDIKESEKKEL LEVELEZNÉNK:

SZIGETI ANIKÓ, Taksony, Könyves K. u. 14. — 2335; HORVÁTH KRISZTINA, Litér, Bajcsy-Zs. u. 39. — 8196; NYUZÓ KATALIN, Szentmártonkáta, Kossuth L. u. 21. — 2254; SZEGI ANDREA, Tokod-altáró, Somogyi B. út 2. — 2532; NÉMETH ZITA, Celldömölk, Akácfa u. 22. — 9500;

HATODIKOSOK BARÁTSÁGÁT KERESSÜK:

VÁRI GABRIELLA, Szekszárd, Perczel Mór u. 3. III/12. — 7100; TÓTH ZSUZSANNA, Mágocs, Deák u. 23. — 7342; KULI DOROTYTYA, Jászberény, Rákóczi út 84. — 5100; FERENCZI ZSUZSANNA, Balmazújváros, Vasvári P. u. 23. — 4060; GYÖNGYÖSI MELINDA, Várpalota, Körmöcz B. út 2. — 8100; MÜLLER MÁRTA és DUBNICZKY ZSUZSA, Kazincbarcika, Nagy L. u. 14. — 3700; PREPOK ILONA, Káva, Táncsics M. u. 8. — 2215; GASPARIK EDIT, Püspökladány, Vöröshadsereg út 52. — 4150; FÁBIÁN ANDREA, Kiskőrös, Agárhalom 142. — 6200; TENGELY HEDVIG, Ózd, Bolyki főút 17/a. — 3600; NAGY ISTVÁN, Gyöngyös, Visonta út 3. — 3200;

HETEDIKESEK LEVELEIT VÁRJUK:

TAKÁCS NÓRA, Kaposvár, Cseri út 20. — 7400; WEHOVSZKY ERIKA, Komló, Arany J. u. 17. — 7300; SZABÓ MÁRIA, Hajdúhadház, Bercsényi u. 72. — 4242; DOBOS ERIKA, Geszteréd, Kossuth út 111. — 4232; SZILÁGYI ERZSÉBET, Kaposvár, Eger u. 41. — 7400; MADARÁSZ ILDIKÓ, Siófok, Bókay J. u. 2. — 8600; PÁL PIROSKA, Kiskőrös, Ökördi u. 18. Pf. 1244. — 6200; FITZ ANDREA, Buják, Hősök tere 7. — 3047; ROZSNYAI ANNA, Kállósemjén, Rákóczi út 49. — 4324; BARNA ANIKÓ, Érsekcsanád, Deák F. u. 55. — 6347; SINKA ZSUZSANNA, Lajosmizse, Ceglédi u. 1. — 6050; HUGYECZ FERENC, Inánc, Vöröshadsereg u. 69. — 2365; ULICSNI GÁBOR és barátai, Budapest, Benkó I. u. 60. — 1151; VRBOVSZKI GYÖRGY, Mezőberény, Somogyi u. 4. — 5650; MOLNÁR KRISZTINA, Budapest, Kertköz út 9., fsz. 3. — 1151; KARDOS CECÍLIA, Balatonfüred, Tölgyfa u. 11. — 8230; SZŐCS JUDIT, Budapest, Szlacsányi F. u. 51. — 1151; BARTA LÁSZLÓ, Fülöpháza, I. ker. 61. — 6042; BAKAI ILONA, Mezőhegyes, Sztálin u. 11. — 5820; TÓHÁTI JUDIT, Tószeg, Kilián Gy. út 6. — 5091; SZABÓ ANDREA, Szerencs, Felsőpincesor 21. — 3900; PINTÉR MÁRIA, Újudvar-Móvár, Verseny út 4. 2/9. — 9200; GÖRGESICS GYÖNGYI, Szigetvár, Kolozsvári u. 29. — 7900; KERÉKGYÁRTÓ ZSUZSA, Miskolc, Honvéd út 6. — 3535; SÁPI MÓNIKA, Mezőkövesd, Albert köz 8. — 3400; KARÁCSONY JUDIT, Hatvan, Mohács út 16. — 3000;

NYOLCADIKOSOK ÍRJANAK:

HORVÁTH ILDIKÓ, Kisújszállás, Szabadság téri lkp. 12. ép. III. 16. — 5310; KIS ANIKÓ, Balmazújváros, Gábor Á. u. 37. — 4060; BATA ÁGNES, Nagykőrös, Kossuth L. u. 36. — 2750; KUBESCHA ÉVA, Pécs, Vadász u. 4. — 7626; BARNA ILDIKÓ, Nézsa, Szondy Gy. út 139. — 2618; GRÓSZ ERIKA, Budapest, Major u. 42. — 1119; TÓTH MAGDOLNA, Békésszentandrás, Fertői út 3. — 5561; VIKTOR RITA, Kiskunhalas, Vasút u. 6/b. — 6400.

KRÓNIKÁSOK FIGYELEM

AZONOS NEVŰ CSAPATOK LEVELEIT VÁRJUK: „Kabay János" Általános Iskola, Ady Endre Úttörőcsapat, Tiszavasvári, Ady Endre út 8. — 4440; 680. sz. Móra Ferenc Úttörőcsapat, Kiskunfélegyháza, Bajcsy-Zs. Általános Iskola — 6100; II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Zalaegerszeg, Népköztársaság u. 68. — 8901.

TESTVÉRRAJT KERESÜNK: CIMEA raj, Köteles Anna, Szuhakálló, Mező I. út 32. — 3731.

AZONOS NEVŰ ŐRSÖK ÍRJANAK: Barátság őrs, Makó, Kun Béla Ált. Isk. Kálvin tér. 7. — 6900; Csibészke őrs, Markovics Marianna, Nagysáp, Damjanich út 13/3. — 2524; Kajla őrs, Domián Emese, Veszprém, Viola út 58/b. — 8200; Plutó őrs, Gárdonyi Géza Ált. Iskola 7/a. osztály, Kaposvár, Cseri út 6. — 7400; Titanic őrs, Ráki Vivien, Szuhogy, József A. út 54. — 3734; Törpe őrs, Müller Ágnes, Budapest, Ady E. út 70. III/6. — 1191; VIT őrs, Bokod, Általános Iskola, Fő u. 27. — 2855.

CSERE — BERE

Bélyeget, kártyanaptárt, képeslapot, matricát, szalvétát, csokipapírt, jelvényt, színészképet cserélünk: Csépányi Erika, Ózd, Deák F. u. 30. – 3661; Jakab István, Letkés, Rákóczi út 10. – 2632; Fejes Gyula, Báta, Mező I. u. 872. – 7149; Becher Anikó, Budapest, Füttyös u. 5. – 1225; Bodnár Andrea, Rakamaz, Bocskai út 7/c. – 4465; Olasz László, Szentes, Horvát-telep 4. – 6600; Kemecsei Zsófia, Nádudvar, Kölcsey út 32. – 4181; Tóth Mónika, Pannonhalma, Béke út 3. – 9090; Balla Zsuzsanna, Jászapáti, Makó u. 45. – 5130; Győrik Angéla, Révfülöp, Káli út 78. – 8253; Pörgye Katalin, Budapest, Istenhegyi út 77/79/c. – 1125; Bencsik Krisztina, Mezőkövesd, Tanácsköztársaság u. 169. – 3400; Földi Miklós, Kocsord, Móricz Zs. u. 4. – 4751; Károly Anikó, Nyergesújfalu, Tó u. 4. – 2536; Béke Miklós, Kerepestarcsa-felső, Kiss J. u. 45. – 2145; Gyulai László, Dány, Bethlen G. út 28. – 2118; Kovács Ibolya, Mindszent, Bene u. 51. – 6630; Bak Anikó, Gyoma, VII. ker. 85/3. Pf. 118. – 5500; Csépányi B. Gabriella, Ózd-Hódoscsépány, Nyárjasalja út 50. – 3661.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987, 321-988, 321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1965, Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelző számra.

Előfizetési díj: Egész évre 139,50 Ft, I. félévre 77,50 Ft, II. félévre 62 Ft

81.0685 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest, Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: Soproni Béla vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Az apacsok kapitánya 15

AZ ŐSFŐNÖK VAGONJA

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

MAI FALU A JÖVŐBŐL

(Cikkünk a 12–13. oldalon)

Fotó: Szalay Béla

Ötvenmillió testvérem közül,
– hála a címlapnak –,
én sütkérezhetek a fűben . . .

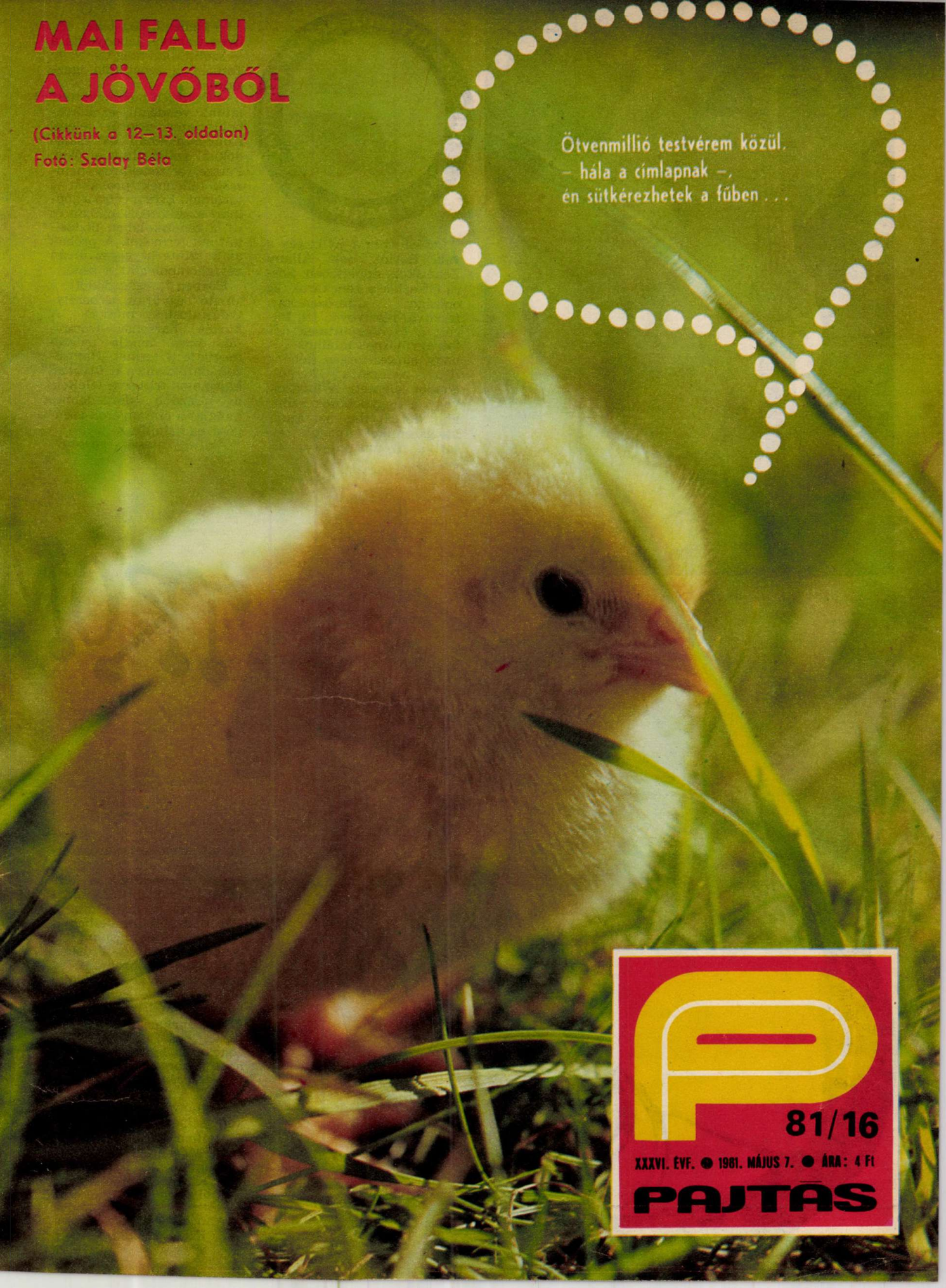

81/16

XXXVI. ÉVF. ● 1981. MÁJUS 7. ● ÁRA: 4 Ft

PAJTÁS

ORSZÁGOS ÚTTÖRŐZENEKARI FESZTIVÁL
VÁC '81 BARTÓK ÉV

Óriási volt a nyüzsgés a váci Bartók Béla Állami Zeneiskola épületében. Sorra érkeztek a zenekarok, az országos úttörőzenekari fesztivál résztvevői. Itt, Vácott a fúvósegyüttesek adtak egymásnak találkozót. A nagy sürgés-forgás néhány ifjú zenésznek komoly gondot jelentett. A tubások, vagy a nagydobosok szinte alig fértek be az ajtón, hangszereiket maguk elé tartva nyomakodtak előre.

— Nehéz dolog lehet egy ilyen fesztivál lebonyolítása — szólítottam meg Cs. Nagy Tamást, a zeneiskola igazgatóját.

— Összesen húsz együttest látunk vendégül, ez körülbelül ezer úttörőt jelent. Kollégiumokban és családoknál szállásoltuk el őket. Persze, a zenekarok nemcsak fellépnek, próbákat is tartanak. Erre a célra a gépipari szakközépiskolában és itt, a zeneiskolában biztosítottunk termeket. A próbák alatt szinte az egész utcán végighömpölygött a zene.

Közben megkezdődött a „nyitó" együttes, a beretytyóújfalusiak műsora. A kürtök, harsonák, trombiták érces hangja megremegtette a termet. Határozott dallamaikra a fuvolák, klarinétok trillázva feleltek, a nagydob dörgedelmes hangját a cintányérok csengése egészítette ki.

Az együttesek, verseny-

TROM

műsoruk mellett, városszerte, úgynevezett térzenét is adtak. Kirándultak a környező falvak úttörőcsapataihoz, itt is játszottak, és Vác nagyobb üzemeiben is bemutatták tudásukat. A rendezők igazán érdekes, változatos programokat szerveztek. Vác egyébként csak az egyik színhelye a kétévenként megrendezett úttörőzenekari fesztiválnak, itt ugyanis „csak" a fúvószenekarok léptek fel. A vonószenekarok seregszemléje Veszprém nevéhez fűződik.

— Hány úttörőzenekart képviselnek az itt fellépők? — tettem fel a kérdést F. Tóth Máriának, az úttörőközpont munkatársának.

— Körülbelül kétszázat. Van olyan megye, ahol csak egyetlen együttes működik, de van olyan is, ahol tizenhét. Ez a találkozó nem

-TROM-TROMBITÁS

verseny, itt nincs első és utolsó helyezett. Persze, ettől még lehet nemes vetélkedés, rivalizálás a zenekarok között, de nem ez a cél.

A teremben közben felcsendültek Bartók „Gyermekeknek" című művének hangjai. Természetesen nagyon sok zenekar tűzte műsorára Bartók Béla alkotásait, ezzel emlékeztek meg a nagy zeneszerző születésének századik évfordulójáról.

A folyosón nagydobot cipelő fiúval találkoztam, félre kellett húzódnom, hogy elférjen.

— Hány kiló lehet ez a hangszer?

— Nem tudom pontosan, de nagyon nehéz — sóhajtotta Erős Ákos, a jászberényi zenekar tagja, aki nevével ellentétben, alig bírta cipelni hangszerét.

— Igaz, hogy súlyra elég nehéz, de játszani könnyű rajta. Két éve szeretem a dobot.

— Nem zúg a füled egy-egy hangverseny után?

— De igen! A mellettem álló cintányéros játékától...

Persze, a kép csak úgy lenne teljes, ha a cintányérost is megkérdeztük volna, mi a véleménye Ákos ágyúdörgésszerű ütéseiről. Igaz, a saját hangszere iránt mindenki elfogult egy kicsit. Így van ezzel Nagy Csaba, a mátészalkai zenekar tubása is. Hatalmas, mély hangú hangszerére támaszkodva, kipirultan állt az ablaknál. Épp akkor fejezték be műsorukat.

— Mennyit gyakorolsz naponta?

— Ó, az nagyon változó — felelte. — Húsz percet, fél órát, de ha a szomszéd alszik, akkor lehetőleg semmit.

A zsüri elnöke — az első fesztivál óta — Balázs Árpád, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze, — Erkel-díjas zeneszerző. Íme a véleménye a színvonalról:

— Egyik-másik zenekar még felnőtt együttesekkel is felvehetné a versenyt, éretten, magabiztosan adták elő a műsorukra tűzött műveket. A fúvósegyütteseket én egyébként is nagyon fontosnak tartom, hiszen ők nemcsak a hangversenytermekben, hanem kint az utcákon és tereken is megszólaltathatják a klaszszikusok műveit. Így adhatják tovább mindenkinek a zene szeretetét.

Sinkovics Ferenc
Fotó: Szalay Béla

„Mi, a bajai Rekettye Sándornak adnánk a Pajtás-csokrot. Ő a blockflöte- és a fúvószenekarunk vezetője. Minden kis szabad idejét a zenekaroknak szenteli. Foglalkozása: katona."

(Részlet Kékesi Éva és Györgyi leveléből)

Az én apukám az orrával is tud furulyázni — büszkélkedett a nyolcéves bajai Rekettye Sanyi a barátainak. Csakhogy ezt apjának bizonyítani is kellett. Hiába próbálta lebeszélni a felesége:

— Csúfot űzöl magadból! Ne tedd!

A tiszthelyettes lakásában alig férnek el a hangszerek, húsz éves gyűjti őket. Szobájában a legkedvesebbek kaptak helyet: a furulyák, a tárogató, a blockflöték, a pánsíp, és egy régi, értékes klarinét. Rekettye Sándor, a hivatásos katona hangszerbemutatót tartott az úttörőházban, sőt a gyerekek ki is próbálhatták a furulyákat, a süvöltőt, az okarinát, a citerákat.

A József Attila Általános Iskola igazgatójának sem tudott nemet mondani. Nyolc éve tanítja a kicsiket furulyázni, a nagyobbak blockflőtén szólaltatják meg a reneszánsz műveket. Zeneiskolát sohasem végzett, mégis tanításra termett ember. A külső kerületben levő, nem zenei tagozatú iskolában, nyolcvan gyerek lesi el „Sanyi bácsi" tudományát. Közülük alakult meg a városi úttörőzenekar. Baján egyetlen ünnep sem az „igazi", ha a piros mentések nem muzsikálnak. Most, május elsején is az ő zenélésükre ébredt a város.

ILDI KAP EGY TROMBITÁT

— Itt mindig van utánpótlás — mesélte örömmel a katona karmester. — Sanyi, jó lenne, ha ez a gyerek csinálna valamit, mondogatják, és hozzák a lurkókat. Az ismerkedésre a szülőket is elhívom. Ha a gyerek elbámészkodik, az ablakon kémlel ki, azt ajánlom, másutt próbáljon szerencsét, mert itt mi nem „valamit" csinálunk, hanem zenélünk. Abból lesz ügyes tanítvány, aki befelé kukucskál az ablakon. Az egyik próbán szeplős arcú fiú kapaszkodott fel az ablakpárkányra. — Gyere csak be! — intettem neki. Kicsit megszeppent, félt a dorgálástól, mert összetaposta a falat. Azóta már itt fújja a kürtöt a zenekarban. Egyszerre tanulnak meg kottát olvasni és furulyázni. Ha ez már jól megy, „állandó" hangszert kapnak, ki klarinéton, ki tubán, ki kürtön játszik a fúvószenekarban, vagy a blockflőte együttes tagja lesz. Kiss Ildi jövőre kap egy trombitát — mutatott egy pöttöm lányra.

SLÁGERVADÁSZAT

— Sanyi bácsi szigorú, a fegyelmet mindig megköveteli — mondta a kürtös Nemes Jóska. — Még a legcsibészebbek is hallgatnak rá, mert tudjuk, mennyire szeret bennünket. Együtt táborozunk Kárászon, ott nem vagyunk „kiskatonák". De tudjuk, hogy egy díszszemlén katonás rendnek kell lennie, vagy ha vállalati ünnepségen zenélünk, nem hagyhatjuk szanaszét a hangszertokokat. Nyaranta csak az élvezheti a kunfehértói zenei tábort, aki jól is tanul. Ott remekül érezzük magunkat! Meglessük például a többiek búvóhelyét, végighallgatjuk a próbájukat, megjegyezzük a dallamokat, azután lekottázzuk, persze másként is megszerezhetnénk egy-egy dalt, de így izgalmasabb.

— Én nem vagyok marcona katona — mondta a piros mentések parancsnoka. — Ha bajok vannak a tanulással, nem tiltom el őket a zenéléstől. — Olyan szépen trombitálsz, miért van kettesed földrajzból! — ilyen az én „pedagógiám".

*

Rekettye Sándor örökmozgó, gyors beszédű és gyorsan cselekvő ember. Egy-egy ritka hangszerért a világ végére is elmenne. Most például görbe kürtöt próbál szerezni, hogy még teljesebben szóljon a zenekar. Kéthetente, vasárnap

délelőttönként zenés tereferére gyűlnek össze az úttörőházban: játékos vetélkedőn ismerkednek a hangszerekkel, a muzsikával.

Esténként kottát másol, s most meg éppen egy kocsikereket fabrikál a nagydob alá, hogy könnyebb legyen húzni, ha végigmasíroznak az utcán. A megyében nagy hagyománya van a fúvós zenének és Rekettye Sándor azt tervezi, hogy jövőre Baján szervez találkozót ezeknek a zenekaroknak.

— Szeretem a hivatásomat, az életem mégis így teljes, hogy a zenével és a gyerekekkel foglalkozom, még akkor is, ha ezt a seregben néhányan megmosolyogják. — mondta.

Tavaly „Gyermekeinkért" emlékérmet kapott az úttörőtanácstól.

Ő, a hivatásos katona, aki zenél is, a zene szeretetére tanítja a gyerekeket.

Géczi Éva

Fotó: Gaál Zoltán

A MUZSIKUS PARANCSNOK

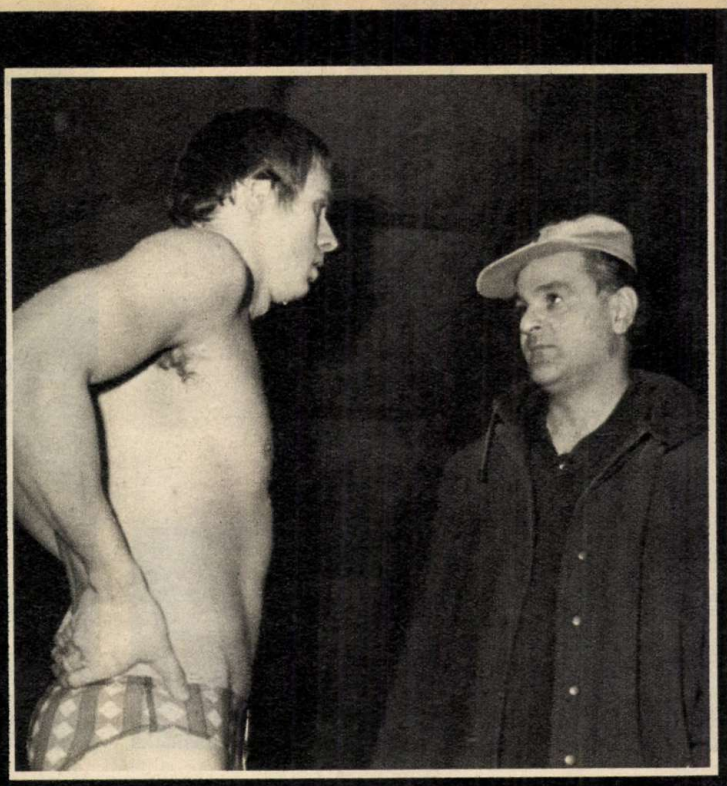

„Úttörő-olimpikon

Tizenhárom esztendeje, hogy a IV. nyári úttörő-olimpia úszóversenyeinek eredményhirdetésekor többek között egy Hargitay András nevű fiút is a dobogóra szólítottak. Kétszer is. Egy ezüst- és egy aranyérmet szerzett. Akkoriban csak az úszósport avatott szakemberei sejtették: fényes pályafutás vár erre a budapesti fiúra.

ORVOSI TANÁCSRA

Azóta már nagyon ismerősen cseng a neve felnőttek és gyerekek számára egyaránt. Életútját már csaknem valamennyien ismerjük, nehéz róla újat írni, hiszen mindenről kifaggatták a remek vegyesúszót. Tudjuk, hogy a Magyar Népköztársaság kiváló sportolója, olimpiai dobogós, háromszoros világ- és háromszoros Európa-bajnok, 400 méteres vegyesúszásban hosszú ideig világcsúcstartó volt.

Az egykori úttörő-olimpiai bajnok ma már elmúlt huszonöt esztendős, s az Állatorvostudományi Egyetem hallgatója egyelőre az előadásokon készül élete legújabb, hosszú szakaszára a munkára.

— Hogyan kezdtél sportolni?

— Orvosi tanácsra mentem el az uszodába.

— Nagyon fiatalon lettél válogatott.

— Már előbb nyertem országos

maradtam”

bajnokságot, sőt, nem hivatalos világbajnokságot is, mint úttörő-olimpiát.

— Melyik iskolát képviselted?

— A második kerületi Bem József utcai suliba jártam. Nagyon örültem az aranynak, s azóta is becsben tartom. Legalább egy olimpiai aranyat szereztem, ha az úttörő korosztályúak versenyén is. A felnőttek között ugyanis ez nem sikerült — teszi hozzá, alig leplezett keserűséggel.

A SIKER TITKA

— A versenyszerű úszást sokan kegyetlen sportágnak tartják.

— Engem nem zavar a sok edzés. Mindig győzni akartam, s tudtam, ehhez rengeteget kell gyakorolni.

— A szabadidődet mivel töltöd?

— Oh, az nem gond. Ugyanis nincs szabadidőm. Naponta több órát töltök vízben, emellett mindig tanultam, állandóan vártak a könyvek.

— Sokfelé jártál a világban, szeretsz utazni?

— Úgy vagyok a világlátással, mint a társaim. Az uszodákat a világon mindenütt ismerem, mást nemigen. Amerikából többet láttam, mint Európából, ugyanis a távoli kontinensen hosszabb időt töltöttem egy-egy utam során. Azt viszont tudom, hogy mi mindent kellett volna látnom. Majd egyszer, ha visszavonulok, turistaként pótolom az elmulasztottakat, visszatérek a régi, ismerős helyekre.

— Milyen erények szükségesek az eredményes sportpályafutáshoz?

— A tehetség mellé nagyon sok akaraterő kell. Emlékszem, egy csomó gyerekkel egyszerre kezdtem a pályafutásom. Azonos volt az edzésadagunk, a többség ezt végre is hajtotta. Évekig dolgoztak, versenyeztek, aztán kifulladtak. Most csalódottak, s azon tűnődnek, nekik vajon miért nem sikerült? Azt hiszem, ők nem voltak képesek akkor is „rátenni még egy lapáttal”, amikor már minden tagjuk elgémberedett, eluralkodott rajtuk a fáradtság! Azért a tehetség, a szorgalom, az akaraterő mellé elkél a szerencse is.

ÖRÖKRE ...

— Már-már legendás a barátságotok Verrasztó Zolival.

— Talán ezt is az úttörő-olimpiáknak köszönhetjük. Valahogy akkoriban jöttünk össze, egy sor vidám közös élményünk van azokból az időkből. Azóta is állandó résztvevői vagyunk az úttörő-olimpiáknak, minden meghívásnak szívesen teszünk eleget, készséggel találkozunk a jelenlegi úttörő-olimpikonokkal, örömmel beszélgetünk velük, válaszolunk kérdéseikre.

— Mi a véleményed az úttörő-olimpiákról?

— Nagyszerű versenynek tartom. Nem túlzás, ha azt mondom, hogy az egyik legkiemelkedőbb magyar sportesemény. Először is, az előversenyek az ország minden gyerekét megmozgatják, másodszor, az országos döntő hangulata semmilyen más sportág viadalaihoz nem hasonlítható. Itt, ha fontos is a győzelem, azért mégis a vidámságé, a tiszta erőpróbáé, a barátságé a főszerep. Őszinte szívvel mondom, boldog vagyok, hogy versenyzőként is részt vehettem úttörő-olimpián. Tulajdonképpen, azt hiszem, én örökre megmaradtam úttörő-olimpikonnak. Ha versenyzőként nem is, de tiszteletbeli közreműködőként, legalább vendégként évről évre „beleszagolhatok” ennek a páratlan eseménynek a levegőjébe.

Bőcs Ferenc

A NEGYEDIK REJTVÉNY

Hat héten keresztül közlünk egy-egy rejtvényt. Minden alkalommal nyolc vagy kilenc betűt ismerhettek meg belőle. Ha a hatodik hét végén ezeket a betűcsoportokat megfelelő sorrendbe rakjátok, akkor egy felszólító mondatot kaptok megfejtésül. (A mondat 51 betűből – 6 szóból – és felkiáltójelből áll.)

*

KÖRBE-KÖRBE. A csillaggal jelzett betűtől induljatok el, és körbe-körbe haladva két szót kaptok megfejtésül a nyolc betűből. (Az egyik raggal bővített főnév.) Nos, hogy minden második vagy harmadik betűt kell összekapcsolnotok a körben – ezt már nektek kell kitalálnotok. E betűcsoportot is rakjátok az előzőekhez.

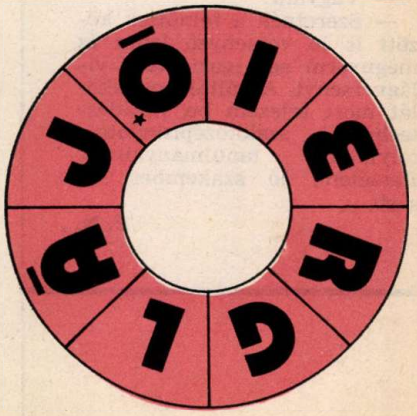

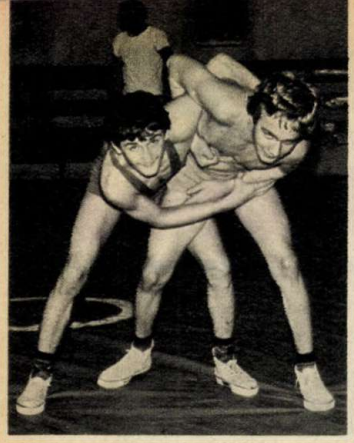

BEMUTATJUK...

...Polszter Józsefet, (képünkön balról) a Ferencváros 14 éves birkózóját. Két úttörő-olimpia és két Kozma István-emlékverseny győztese.

— Hogyan lettél birkózó? Nem hiányzik-e a játék és egyéb szórakozás, mely a veled egykorú gyerekeknek szinte pótolhatatlan.

— Mindig focista akartam lenni, de édesapám nagyon szereti a birkózást és engem is „beoltott". Ezért sok egyébről lemondtam. Öt-hat éve birkózom már, de nem hiányzik a játék.

— A társaidnak mi a véleményük rólad?

— Azt hiszem, szeretnek, hallgatnak rám. Még a fogásokra is kíváncsiak, mindig be kell mutatnom, hogy melyik fogással sikerült nyernem.

— Milyen a napirended?

— Félórás reggeli tornával kezdem a napot. Ezt fontosnak tartom. Utána iskola, tanulás, edzés. Elég rendesen eszem. Edzőink mindig ügyeltek arra, hogy — mivel fejlődő korban vagyunk — ne „koplaljunk", inkább magasabb súlycsoportban induljunk. Este korán fekszem, sok tv-filmről lemondok, de szeretek frissen felébredni.

— Szabad idődben mit csinálsz?

— Hétvégeken, ha nincs verseny, szüleimmel kijárunk a telekre. Szeretek uszodába járni, s zenét hallgatni, főleg kemény rockot. Jó az életem.

— Vágyaid?

— Szeretnék a felnőttek között is jó versenyző lenni és megnyerni egy igazi, nagy világversenyt. Az általános iskolát most fejezem be, híradástechnikai szakközépiskolában folytatom tanulmányaimat. Remélem, jó szakember leszek...

P. N.

SZÉP KIEJTÉSSEL

Zsúfolásig telt padsorok a Hunyadi János Művelődési Házban, fergeteges siker, gyönyörűen beszélő gyerekek — ez jellemezte az edelényi járás vers- és prózamondó versenyét. Huszonkét községből negyvenöt 10—14 éves lány és fiú bizonyította: lehet és kell is szép kiejtéssel, mély átéléssel elmondani mindazt, amit legnagyobb költőink, íróink akarnak közölni velünk.

Felvételünk a verseny nyitóműsoráról, az alberttelepi körzeti általános iskola tanulóinak előadásáról készült.

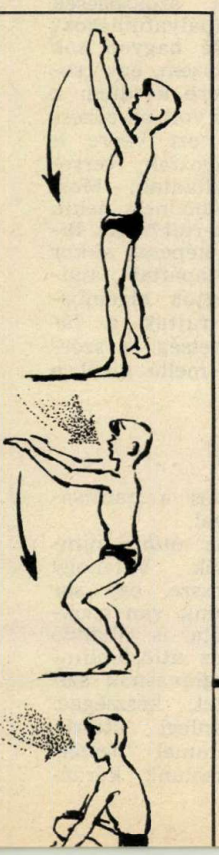

IZOMLECKÉZTETÉS

Lassan végérvényesen itt a nyár, megrohanhatjuk az uszodákat. Ehhez persze jó barátságban kell lennünk a vízzel. Ehhez nyújtunk segítséget egy nyugdíjas pedagógus: Kádár Endre közreműködésével. Májusi számainkban az ő „receptjét" közöljük, amellyel könnyen megtanulhat úszni bárki, a szárazföldön.

Az úszás tanulását a helyes légzéstechnika elsajátításával kell kezdenünk. Nagyon fontos, hogy a szájon — és csakis a szájon való légzést még a vízbe lépés előtt jól begyakoroljuk. Ez teszi lehetővé, hogy biztonságosan érezzük magunkat a vízben. Ezután térjünk át az úgynevezett előgyakorlatra, amely a mellúszás szabályos technikáját foglalja magába. Ezt a földön állva is könnyen megtanulhatjuk. Íme, a gyakorlat: terpeszállás — karok magastartásban, könyökök enyhén behajlítva, tenyerek kagylószerűen hajlítva, az ujjak szorosan zárva. Ebből az alapállásból karjainkat a mellünk előtt rézsútosan lefelé lendítjük, lefelé tartott tenyérrel. A karlendítéssel együtt megkezdjük a szájon át való belégzést, valamint a guggolóhelyzet felvételét, úgy, hogy a karok lendülete egyszerre fejeződjön be a belégzéssel és a guggolóhelyzet felvételével. (A gyakorlat második ütemét következő számunkban közöljük.)

?!

Bocs, hogy közbeszólok, kedves G. J. Ön, úgymond „sporttársi" segítségért fordult hozzám, nevezetesen azért, hogy támogassam egyik tanítványát R. E.-t, az év úttörő sportolója cím megszerzésében. Tudom, mindketten sokat tettek azért, hogy az ügyes tornász kislányhoz kerüljön az a gyönyörű serleg, amely a legjobb magyar úttörő sportolókat méltán megilleti. Azt is elhiszem, hogy R. E. sikere nemcsak neki jelentene sokat, hanem esetleg nagyot lendítene egész iskolájuk helyzetén, talán megvalósulna a régi álom: felépülne a hőn áhított tornaterem, esetleg bővítenék az épületet is. Azt viszont nem egészen értem, mit gondolt, mire célzott, amikor arra kért, tegyek meg mindent, ami tőlem telik R. E. kitüntetéséért. Én, mint újságíró, annyit tehetek, hogy bemutatom egy riportban a kislányt, mert sportban, tanulásban, úttörőmunkában valóban szép eredményeket ért el. A többi a döntnökök dolga. Így tartom sportszerűnek. És nemcsak az újságíró szemszögéből. (bőcs)

A HÉT VICCE

– Hangyi, verjük meg Jumbót!
– Nem szégyelled magad? Ketten egy ellen?
(Beküldte: Kovács Tibor 5. osztályos tanuló)

ISKOLÁK FIGYELEM!

Ha netán valahol még nem tisztázódott volna a nyári vakáció közös programja, úgy van lehetőség egy kellemesnek ígérkező Express úton való részvételre. A június 21-től, 25-ig, Csehszlovákiába induló kirándulásra — melynek ára: 1590 Ft, jele pedig: CH—39 — elfogadnak még jelentkezőket. A gyerekek együtt utazhatnak azokkal a lányokkal és fiúkkal, akik a Mini Pajtás Rejtvénymagazinban megjelent „Indul a rejtvénybusz" pályázatán nyerték ezt a külföldi utat. Bővebbet, az utazás részleteit, az Express-irodákban lehet megtudni.

BÉLYEGKIÁLLÍTÁS

A Magyar Posta Bélyegmúzeumában (Budapest VII., Hársfa u. 47.) kiállítás nyílik 1981. május 5-én, 35 éves a Magyar Úttörők Szövetsége címmel. Az emlékkiállítás június 15-ig tekinthető meg.

EGY KÉP — EGY MONDAT

A szemérmes művész az erdőben készül az esti előadásra

A GYŐZELEM NAPJA

Harminchat esztendeje Európában béke van. Az egyszerűen megfogalmazott szavak erőtlenül omlanak le a feladat nagysága előtt: nem tudják — nem tudhatják — érzékeltetni mindazt, ami e rövid mondat mögött rejlik. Ötvenhárommillió ember halálát, városok pusztulását, mindazt az iszonyú szenvedést, amit a II. világháború zúdított az emberiségre — lehetetlen megfogalmazni. Az évekig tartó romlásnak, rettegésnek 1945. május 9-én vége szakadt. Ezen a napon, hajnali fél egykor a fasiszta parancsnokság feltétel nélkül megadta magát a Vörös Hadsereg legfelsőbb parancsnokságának és ezzel egyidőben a szövetséges (angol és egyesült államokbeli) expedíciós csapatok legfőbb parancsnokságának.

Tanuld a történelmet, hogy tudd és értsd meg: mitől kell felnőttként megóvni a világot!

BÖKKENŐ

JÁRUNK-KELÜNK SOKAT LÁTUNK, S VAN AMI NEM TETSZIK...

MINT A BUMERÁNG

Kedves Hegedüs Csilla! Kemény kritikát írtál lapunkról. Amikor másodszor is elolvastam, rádöbbentem, hogy ez a bírálat olyan, mint a bumeráng. Előbb ideszáll, azután vissza...

Leveledből kiderül, hogy kizárólag csak a poprovat miatt veszed meg a Pajtást, s nemrég örömmel fedezted fel benne a Styx együttest. Idézek leveledből: „A többi oldalt viszont már el sem olvastam, mert nem tudja felkelteni az érdeklődésemet."

Nos, ha valakinek az érdeklődése csak a popra és a sztárokra korlátozódik, annak vajmi kevés joga van ahhoz, hogy megdorgálja lapunkat azért, amiért a popzenészeken kívül más témákkal is foglalkozik. Vegyük például azt a számot, amiből téged egyedül a Styx együttes színes fotográfiája ragadott meg. Szerepelt benne a japán Yamaha gyermekzenekar, akik az egész ország érdeklődését felkeltették. Feltételezhető az is, hogy akad jó pár fiú, akiket kimondottan érdekel a versenyautók izgalmas világa. Na és a nyolcadikos Edit? A női focizás új reménysége? A ő bombagólja fölött is közönyösen át lehet lapozni? A régmúlt idők történelmét idéző cikkünket nem is nagyon merem említeni, hiszen ha téged a vidám női focitéma sem érdekel, hogyan is érdekelne a mükénéi kultúra, vagy mondjuk dr. Anghi Csaba professzor vallomása életéről, munkájáról?

Kedves Csilla! Leveled írása közben mintha magad is érezted volna, milyen szűk térben mozog a képzeleted. Megpróbáltad „kivágni" magad egy jól fésült javaslattal: írjunk a KISZ-életről és az őrsi foglalkozásokról. Erre csak azt tudom mondani, valóban látszik, hogy nem olvasod, nem ismered lapunkat. Nos, ezért írtam az elején, hogy bírálatod olyan, mint a bumeráng...

M. K.

BARÁTSÁGBÓL BOSSZÚSÁG

Ha valakinek valamit kölcsönadunk, elvárjuk, hogy az illető azt adja is vissza. Ha nem teszi, bizony egycsapásra megváltozhat róla a véleményünk.

Mindez akkor jutott az eszembe, amikor elolvastam Vadászi Erzsi Gávavencsellőről hozzánk írt levelét. No, nem valami világrengető dologról van szó, bosszúságát mégis jogosnak érzem, részint az a bizonyos valami, részint valaki — nevezetesen a kölcsönkérő személye, pontosabban a barátsága — elvesztése miatt.

S, hogy mindenki értse, miről van szó, idézek a levélből: „A Pajtás egyik számából kiírtam egy lány címét és azonnal küldtem neki egy lapot. Válaszolt, és hamarosan komoly levélbarátság alakult ki közöttünk. Az egyik levelemben említettem, hogy ha akarja, elküldöm neki az emlékkönyvemet, írjon, rajzoljon bele valamit. A lánynak tetszett az ötlet — és itt kezdődött a baj. Mert én elküldtem az emlékkönyvemet, de azóta sem kaptam vissza. Pedig nála van, de amióta kérem, azóta egyre kevesebbszer válaszol."

Vadászi Erzsi az emlékkönyvet névnapjára kapta az osztálytársaitól. Erzsikét biztos nagyon szeretik a suliban, ha ilyen kedves meglepetést szereztek neki. Kár, hogy éppen olyan levelezőpartnerrel akadt össze, aki most másmilyen, enyhén fogalmazva kellemetlen meglepetést okozott. Én mégsem tanácsolnám azt Erzsikének, hogy többé soha, senkivel ne levelezzen, vagy ne bízzon meg a távoli barátokban. Inkább az ismeretlen lánynak tanácsolom: még nem késő, talán még visszaszerezheti (értsd: visszaküldheti) a bizalmat...

D. P.

ESS NEKI?!

A délutáni napsütés felmelegítette az udvart. A gyerekek hazatértek az óvodából, suliból, van még idő estig egy kis játékra kint, a szabadban. Néhányan a szellemi sportot választják: az udvar egyik csendes sarkában kártyáznak. Természetesen gyerekeknek készült kártyával. Azonos jeleket kell összegyűjteni. A különböző ábrákat a kisebbek is felismerik, így azután nyugodtan együtt játszhatnak a nagyobbakkal. Ez jó és szép dolog — mi több, örvendetes.

Mégsem tudok önfeledten örvendezni. Mert látom ám, hogy a kártyacsomag egyik lapján igencsak furcsa ábra szerepel. Egy fiú üti-rúgja az automatát. Az ovisok persze nem tudják elolvasni a feliratot, így az egyik ötödikes fiú készséggel ad felvilágosítást. „Ha az automata elnyeli a pénzed, ess neki, ne kíméld!" A kicsi bólint, érti.

Én nem, kedves Játékkártyagyár!...

— dp —

Félreértés ne essék: ez az a rajz, amit a kártya-csomag egyik lapján fedeztünk fel!

AUTŐK KIRÁLYA

KIRÁLYOK AUTÓJA

Óriási lámpáikkal méltóságteljes látványt nyújtva vonultak fel a guruló múzeumként számon tartott Rolls Royce autók Budapest utcáin. Mintha egyenesen a gyárból startoltak volna. Fényezésükön „hasra estek" még a napsugarak is, motorjuk „kétyegését" alig lehetett hallani. Pedig a néhány darab, mely Londonból érkezett hozzánk, nem tíz, nem is húsz éve szolgálja már tulajdonosát (tulajdonosait).

A kézi munkával készített járművekre állítólag ötvenhatvan éve nincs semmi panasz. Értékükből akár tucatnyi luxusautó kitelne. Csakhogy... ezek a csodamasinák nem eladók! Gazdáik jobban féltik, vigyázzák őket, mint saját magukat. Az álomautók nem véletlenül szolgálták hajdan királyi gazdáikat. A álomautók, amelyek hajdan uralkodókat szolgáltak, most a „hobbi-királyok" kincsei.

Kép és szöveg: Koncz

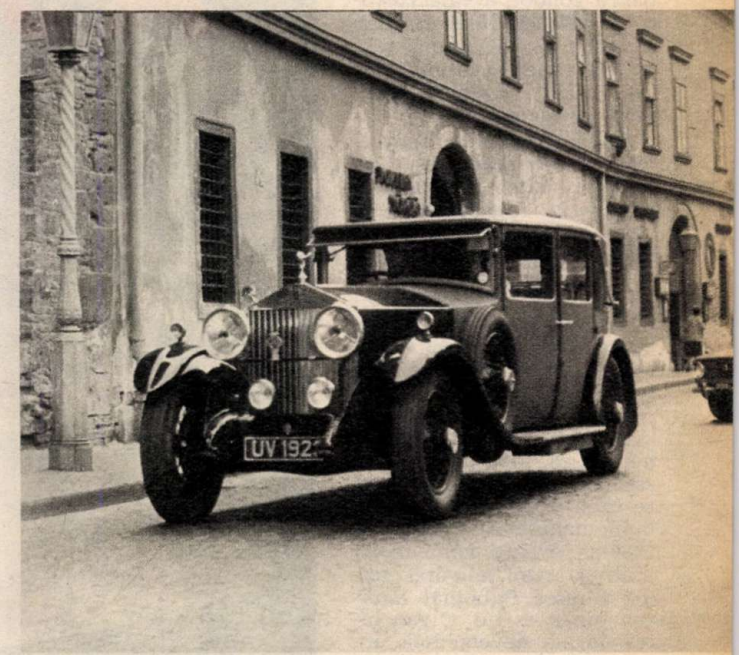

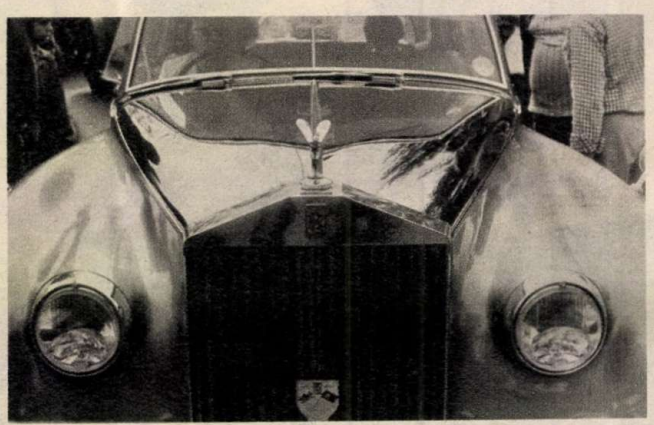

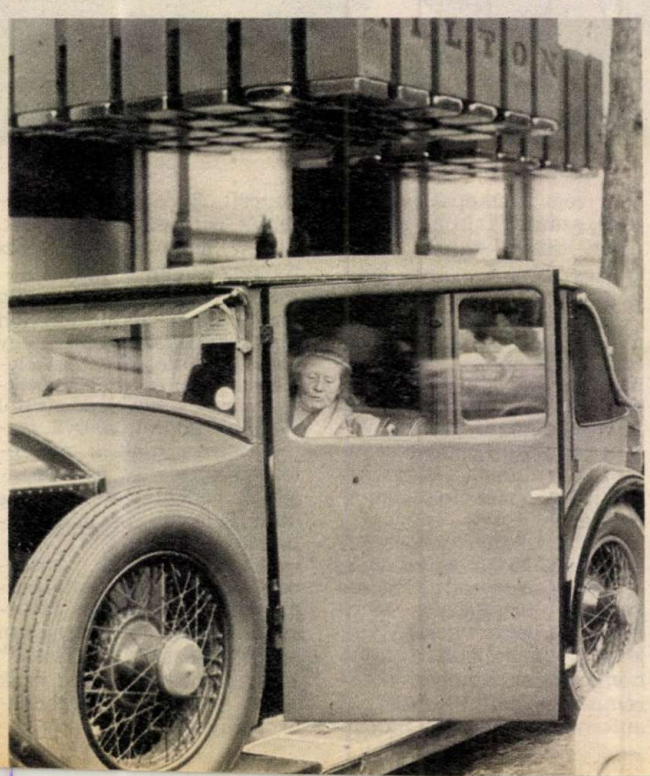

MAI FALU A JÖVŐBŐL

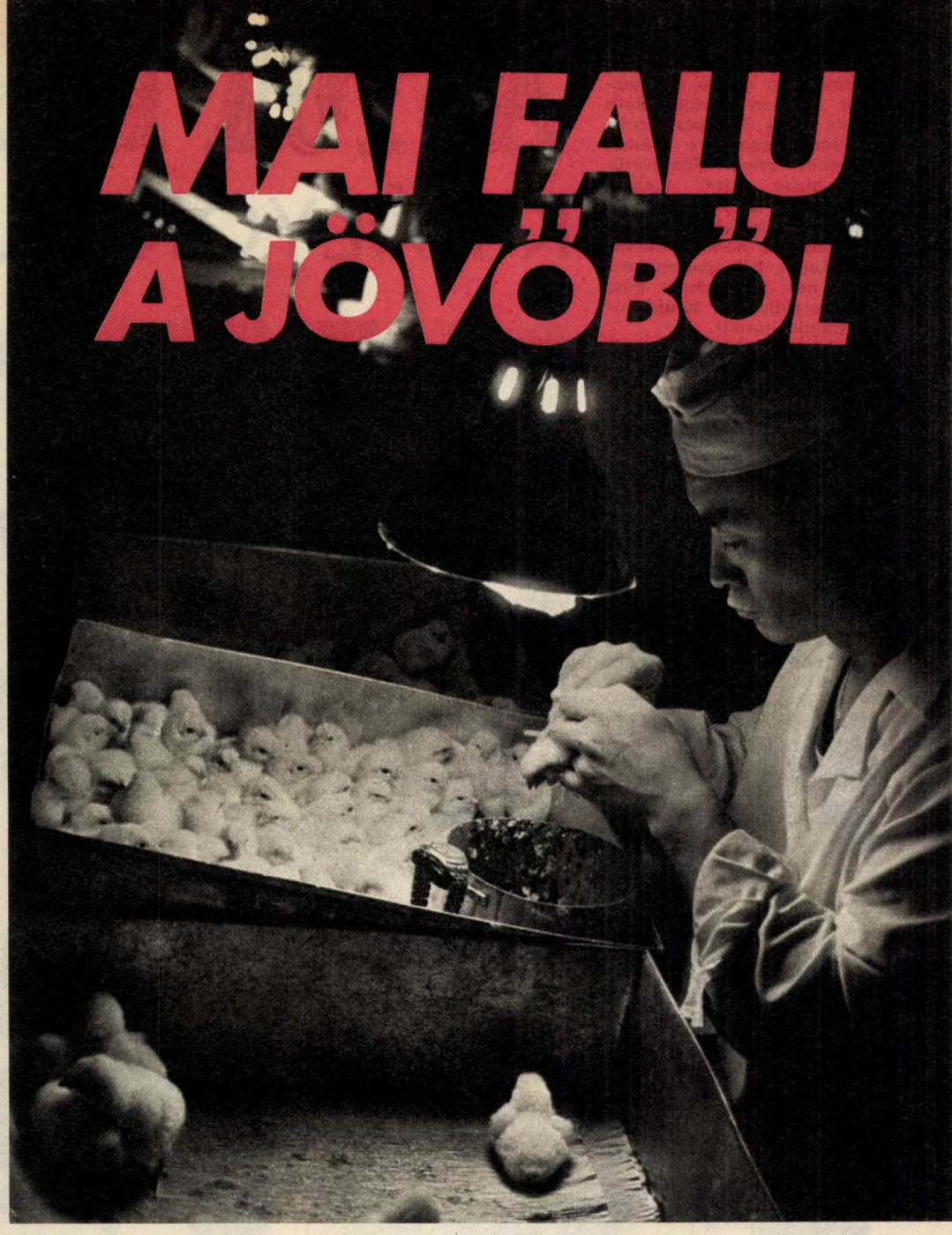

Bábolna...

Az átlagember szerte a világon azonnal tüzes paripákra gondol, a választékosabb ízlésűek fülében talán a költő szavai csengenek: „Méneseknek nyargaló futása zúg a szélben, körmeik dobognak..."

Persze. Hiszen a kényelmes elme hajlamos rá, hogy leegyszerűsítse a világot. A könnyebb eligazodás kedvéért mindenre címkéket ragasztunk. „Télen hideg van." „Nyáron meleg van." „A lovakat Bábolnán tenyésztik." Tegyük gyorsan hozzá, ezek a címkék a legtöbb esetben igazak és helyesek. A bábolnai lótenyésztés például csaknem kétszáz éves múltra tekinthet vissza. 1789-ben, II. József rendeletére hozták létre ezen a tájon az első állami ménest, és egészen az 1960-as évekig valóban az arab és angol telivérek tették híressé Bábolnát határon innen és túl. Olyan híres lovak nevelkedtek itt, mint az ötven versenyben veretlen Kincsem, vagy a csodálatos Imperiál, amelynek már szobrot is emelt a hálás utókor.

Eleven hintalovak

Az angol telivér — mondjuk így — hivatásos sportoló. Kétéves koráig babusgatják a bábolnai ménesben, aztán megkezdi versenyzői pályafutását. A derék paripa bizonyára nem is sejti, hogy tulajdonképpen ettől függ a jövője. Négy-öt éven keresztül sikerekkel kell bizonyítania adottságait a különböző derbyken ahhoz, hogy nyugodt, békés öregkora legyen. Vagy nyersebben fogalmazva: azt, hogy további tenyésztésre érdemes tulajdonságai vannak. Ellenkező esetben a vágóhídon végzi. Az élet olykor kegyetlen...

Az arab fajta ezzel szemben afféle játékszer. Eleven hintaló. Szelíd, okos, barátságos. És főleg — szép! A külseje olyan, amilyennek a lovat általában rajzolni szokták a gyerekek képeskönyvébe. Egyszóval világhírű jószágok, és ennek megfelelően — igen drága paripák. Előkelő és gazdag emberek vásárolják, részint azért, hogy szintén előkelő és gazdag ismerőseiknek mutogathassák, részben azért, hogy rengeteg szabad idejüket előkelő sétalovaglással üssék agyon. Olyan paripa is legelészik ebben a ménesben, amelyért már 500 000 dollárt is ajánlottak.

Ipari csirke

Kénytelenek vagyunk újabb adatokat feljegyezni Bábolna előbb említett „címkéjére". Mert hamarosan kiderül, hogy a lótenyésztés ma már csak egyike a világhírt biztosító tevékenységeknek. A puszták helyén ma korszerű kukoricatermesztés folyik — 88 mázsás átlag, az 55 mázsás országos átlaggal szemben! — a régi faluképet pedig a jövő század faluja, a modern, tiszta, csupa beton, vas és üveg kisváros képe váltotta fel.

És persze az iparilag termelt csirkék és tojások milliói. A mezőn, udvaron békésen kapirgáló baromfi errefelé olyan elképesztő jelenség lenne, mintha valaki faekével kezdene szántani, a minden igényt kielégítő géppark teljes mellőzésével.

A „tyúkanyó" például egyszerre 85 000 tojást költ, és természetesen a legcsekélyebb hasonlóság sincs közte és egy valódi tyúk között. Legfeljebb a kellő hőmérséklet, amelyet a teremnek is beillő keltetőgép automatikusan és állandóan biztosít. Ez a kellő hőmérséklet pontosan 37,2 C fok. Lehet, hogy ezt az igazi tyúkanyó nem is tudja...

Az újszülöttekkel pedig hamarjában több minden történik, mint régebben egy idősebb kotlóssal egész életében. Ezer és ezer maréknyi sárga pihe csipogásától zeng az épület, ahová természetesen csak a megfelelő fertőtlenítés és a megfelelő védőöltözet felöltése után tehetjük be a lábunkat.

A csipogó pihék elsősorban japánokkal találkoznak. A boszorkányos távolkeleti kezek villámgyorsan különválasztják a „fiúkat" és a „lányokat", mert ezek helyes aránya a megrendelő igényeitől függ. Nyom-

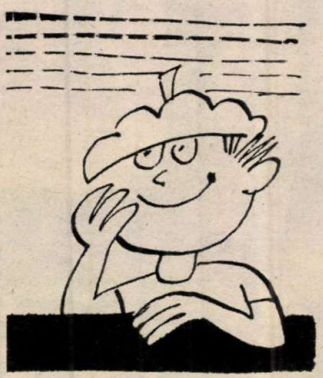

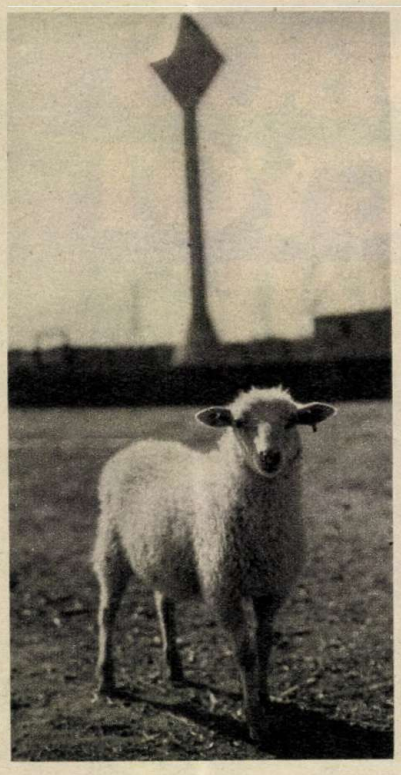

ban utána orvosi vizsgálat következik, a szülőszobát csak makkegészséges csibék hagyhatják el. Még jóformán ki se fújhatja magát a néhány órás jószág, amikor már meg is kapta az első védőoltást. Most rövid manikűrözés következik, akár igényli valamelyikük ezt a szolgáltatást, akár nem. Le kell nyiszszantani az apró körmöket, mert félő, hogy megsebzik vele egymást. A tülekedésnek ugyanis még sokáig nem lesz vége. Akár szállítódobozokba kerülnek — 9 tyúk mellé 1 kakas, — akár egy még nagyobb, mintegy két teniszpálya nagyságú „tyúkanyó" védőszárnyai alá, mindenképpen szűk a hely. A táplálék adagolása, a fény erőssége, a levegő hőmérséklete és páratartalma azonban mindenképpen kitűnő. Mert automatikusan szabályozzák.

Ezek a mai csirkék tehát úgyszólván ipari termékek. Anélkül válnak ropogós grillcsirkévé, vagy továbbszaporításra alkalmas tojásokká, hogy akár a hazai, akár a külföldi napot akárcsak egyetlen másodpercre is megpillantanák..

Légkondícionált disznóólak

Hát igen, ez már a jövő. A bábolnai sertések ezentúl kórházban jönnek a világra. Kissé költséges eljárás a hagyományos elletéshez képest, viszont ily módon a hagyományos fertőzések teljesen elkerülhetők. Ennek eredményeképpen több lesz az életképes utódok száma, ellenállóbbak lesznek a későbbi fertőzésekkel szemben, és mindemellett 15%-kal több húst „termelnek" azonos mennyiségű takarmányból. A bábáskodás tehát bőven megtérül, annál is inkább, mert utódaik is öröklik ezeket a kedvező tulajdonságokat!

Az ólba, amelyben nevelkednek természetesen megint csak védőruhában és fertőtlenítés után léphetünk. A szülőszobába pedig még úgy sem. Ehhez tetőtől talpig baktériummentesíteni kellene magunkat is, a ruházatunkat is.

A légkondícionált „ólakban" pedig szemmel láthatóan elégedetten röfögnek a kocák, meg a malacok. Tehetik, az égvilágon semmire sincs gondjuk. Röfögő alkatrészeik a húsgyártás precíz gépezetének.

Esténként koca mama talán mesél a lurkóknak a kondásról, aki hajdanán a távoli ősöket terelgette a réten... de azok egyetlen szót sem hisznek a képtelen történetből...

Cser Gábor
Fotó: Szalay Béla

A FELADAT KISSÉ
ÖSSZETETTNEK LÁTSZIK,
VISZONT AZ ÖRÖM IS NAGYOBB,
HA VÉGÜL SIKERÜL

LABDAIDOMÍTÁS FUTÁS KÖZBEN,
AVAGY: VIGYÁZZ, HA JÖN A KANYAR...!

A KIS-DOBOS NAGYOT UGRIK

NYOMÁS...! SIETNI KELL, HISZEN TŐLÜNK FÜGG A TÁRSAK SIKERE IS

És ezzel roppant
érdekes és meglepő dolgot bizonyít.
Nevezetesen azt, hogy a sportpályák
legendás bajnokait semmiképpen sem szabad
földöntúli lényeknek tekintenünk,
parádés győzelmeik mámorát
nap mint nap bármelyikünk átélheti.
Arról van szó, hogy voltaképpen
mit is nevezünk nagy ugrásnak?
Nos, bármilyen meglepően hangzik,
Bob Beamon 890 centiméteres világrekordját
éppúgy annak nevezzük,
mintha például egy kisdobos 2 méterre repül.
A különbség mindössze a sportoló
méreteiben és adottságaiban van.
Egyebekben az olimpiai bajnok is,
meg a sportversenyben szereplő kisdobos is
ugyanazt cselekszi:
saját képességeit a lehető
legtökéletesebben kifejleszti,
és ezt a verseny serkentő légkörében
esetleg egy picivel még túl is szárnyalja.
Vagyis mindketten legyőzik
lehető legnagyobb ellenfelüket
– saját magukat.
... És persze örömük sem kisebb
az olimpiai bajnok öröménél...

–R –R

Fotó: Szalay

FURFANGOS AKADÁLYOK

**Itt a jó idő.
Nyeregbe kell pattanni!
Egy-két kör gyakorlás...
hisz megy ez nekünk!
Vagy mégsem?
Tanulhatunk még valamit
a biztonságos közlekedésről?**

— *Ez nekünk szól* — bökte meg a társát mellettünk egy, a melegítőjén Szolnok megye felirást viselő fiú. — *Amikor megérkeztünk, észre sem vettem!*

— *Ez még nem baj, csak a közlekedési tábláknál ne bambulj majd így el!* — mondták csapattársai, és hangosan olvasni kezdték: „Köszöntjük a KGST II. Ifjúsági Közlekedésbiztonsági versenye és a XIX. Nemzetközi Iskola Kupa, valamint a VI. Ifjúsági Közlekedésbiztonsági Kupa hazai versenyének résztvevőit".

TALÁN EGY EGÉR

Egyszerre három helyen kezdődtek meg a versenyek. A hatalmas pécsi sportcsarnokban kresztábla „dzsungel" várta a segédmotor-kerékpárosokat. Három perc alatt megadott sorrendben szabályosan közlekedve kellett eljutniuk a hat állomásra. Behajtani tilos, elsőbbségadás kötelező, egyirányú utca és balra kanyarodni tilos táblák nehezítették többek között feladatukat.

A másik helyszínen kerékpáros ügyességi verseny folyt. Az esztergomi Magyarovics Zsuzsa még a célbaérés után, a kerékpárról lekászálódva is ámuldozott a furfangos akadályokon:

— *Rejtély* — csóválta a fejét — *egyszerűen rejtély számomra, hogy miként lehet ezen a pályán hiba nélkül végigkerekezni! Az egymáshoz közel felállított bóják között talán egy egér tudna átjutni úgy, hogy nem ér hozzájuk.*

Néhány perc múlva aztán kecskeméti Szili Laci megoldotta a „rejtélyt". Biztos kézzel „rakta" a bóják közé a kerekeket. Látványosan egyensúlyozott a nyeregben, a deszkapalló mértani közepén vezette végig a két kereket. Még az egyik legnehezebb akadályon, a rettentően rázó, fogazott lécen is gond nélkül jutott túl.

Nem volt egyszerű feladat a kerékpárszerelés sem. Boszorkányosan gyorsan, öt perc alatt kellett a Balkán Camping típusú kerékpárok kerekeit beszerelni, a lámpát, dinamót felrakni és megjavítani a megrongált fékeket.

— Szerintem ez egyszerűen lehetetlen! — morfondírozott magában a békéscsabai Svecz Zoli. — Ráadásul én kaptam az egyes rajtszámot, így még végig sem nézhetem mások ügyeskedését, hogy legalább azokból okuljak valamit.

OSLÓI ÁLMOK

A legnehezebb feladatok azonban a Jawa segédmotoros kerékpárok ügyességi versenyén vártak a résztvevőkre. A billenő pallók, a meredek dombok sokszor repülésre késztették a motorost, a motort egyaránt. A közlekedési és ügyességi tesztlapok kitöltése ehhez képest valóságos üdülésnek számított.

A csapatok egész nap forgószínpadszerűen váltogatták egymást a helyszíneken. A zsú-

A szabályossági verseny résztvevői gyakran érezték úgy, mintha útvesztőben kerékpároznának

folt nap után senkit sem kellett elaltatni. Egész biztos, hogy sok, ügyesen versenyző lány és fiú álmodott azon az éjszakán Oslóról, hiszen a Pécsett aratott győzelem az ottani versenyen való részvételt is jelentette. Az eredményhirdetésen aztán kiderült, hogy kinek jut ez a boldogság. Az első helyezett Takács Marianna, budapesti lány lett. Számára és a második helyezett Békés megyei Molnár Ferencnek valósággá vált az „oslói álom". Segédmotor-kerékpáros csapattársaik, a Baranya megye Mészáros Károly és a Fejér megyei Torma Lajos lesznek. Ők képviselik majd Magyarországot a nemzetközi versenyen. Rajtuk kívül még nyolcan mehetnek a csehszlovákiai Gottwaldovba, hogy egy másik versenyen bizonyítsák „nyeregre termettségüket".

Koncz Dezső
Fotó: Wagner Margit

FURFANGOS AKADÁLYOK

Magyarovics Zsuzsa igyekszik „betalálni" kerékpárjával a két bója közé

Billen, nem billen? Azért, sokkal jobb lent a földön motorozni, mint mondjuk „elszállni" a palló végéről

Figyelem, összpontosítás és a cél már nincs is olyan messze

A FUTÁS 10 PONTJA

Nagy sikerrel zajlott le május 2-án a Futapest verseny. Az egész fővárost átszelő, nagyszabású futófesztiválon sok gyerek is rajthoz állt. Ám ennek a korosztálynak az igazi erőpróbát a június 7-i PAJTÁS-FUTÁS jelenti. Csak az szerepelhet sikeresen, aki megfelelően felkészült. Ehhez nyújt segítséget Monspart Sarolta, aki jelképes edzéseinket már hetek óta vezeti. Ezúttal is érdemes megszívlelni tanácsait.

– Egyszer azt mondták néhány gyereknek, hogy addig futhatnak, amíg akarnak. Még kétórai futás után is tovább loholtak volna a srácok, ha hagyják őket! Ez is, valamint a gyermekorvosok mérései, az edzők tapasztalatai és a sportorvosok kutatásai is bizonyítják, hogy a gyerekek szervezete a lassú, hosszú futásra a legalkalmasabb. A száz métertől hatszáz méterig, erős iramban futott rövid távok hatása viszont inkább káros, mint hasznos. Ezért helytelen a gyerekek erős „résztávos" foglalkoztatása. Fussatok inkább lassan, de többet! Korotoknak megfelelően 1–2–3–4–5 km-t is, aztán ha rendszeresen mozogtok, hetente kétszer, háromszor vagy többször is, akkor lehet emelni a távolságot.

Lassan, nagyon lassan fussatok, tudjatok beszélgetni futás közben, de maradjon levegő a lélegzésre is, ne kelljen hangosan hörögni, lihegni. Néha ugyan hallani a futóversenyen – főleg a cél előtt – furcsa hangokat, de ez ott a nagy iram miatt megengedhető. Persze lehet ez rossz szokás is, vagy az ellenfél megtévesztésére irányuló taktika.

Íme, az előbbiek bizonyítására néhány érdekes adat a gyerekek tartós futásáról: 1974-ben a tizenegy éves Mary Boitano (28 kg) az amerikai női maratoni bajnokságon a negyedik lett 3 óra 1 perces idővel. A 9 éves Daven Chung hawaii fiú, nagy hőségben, 3 óra 19 percet futott maratoni távon (42 195 méter!).

Persze nem kell maratont futni, csak rendszeresen mozogni, és később sem elfeledkezni erről. Ha egészséges az életmódunk, a kórházak bezárhatnak. S minél több születésnapot ünnepeltünk, annál jobban kell a szervezetünknek a mozgás, az oxigén, a mozgással járó nagytakarítás.

Nagyon fontos: minden mozgás az úgynevezett bemelegítéssel, azaz nagyon-nagyon lassú futással kezdődjék, s ez nem hagyható el. Ekkor hangolódik a szervezet a munkára, azaz a futásra. A légzési, a keringési és a többi szervrendszereink is ekkor készülnek fel a fokozottabb terhelésre.

Minden edzés előtt 10 perces könnyű futással kell bemelegíteni!

KEDVES ISMERŐS FERGETEGES ROHAMMAL

Jött, látott és győzött – akárcsak az „igazi" Dzsingisz kán, a 13. századi Mongol Birodalom atyja, a félelmetes lovashadsereg vezére. Az együttes fergeteges rohammal tört be a pop élmezőnyébe.

Az utóbbi időben különböző híresztelések keltek szárnyra Dzsingisz kánék háza tájáról. Például az egyik: a kopasz Steve Bender nemcsak a fejét kente be olajjal, hanem ő maga is „olajralépett", azaz kivált az együttesből. Tény, hogy mostanában gyakran fotózzák őket Steve nélkül, ám ennek oka, hogy megsértődött a tar fejű fiú. Nagyon szomorú – mondta –, hogy nem a hangom, hanem a kopaszságom miatt beszélnek rólam. Basszusgitárosunk, Wolfgang Heichel savanyú képet vágott lépésemhez (mármint ki-belépéséhez; a szerk.).

Szó ami szó, a Dzsingisz Kán együttesnél a „bőrhajú" Steve mellett valamennyi tag „szerelése" látványos. A kosztümök tervezője Ralph Siegel producer, aki mindig olyan ruhát készíttet a lányoknak és a fiúknak, amilyen a dalok szövegéhez és hangulatához illik. Márpedig egy bizonyos: beszélhet bárki bármit, ki- és visszaléphet egy-egy tag az együttesből, a „nagy hódító" tavaly elnyerte az Arany Európa-díjat. Mostanában dolgoznak harmadik nagylemezükön, s ha minden igaz, Magyarországra is ellátogatnak. Elképzelhető, hogy találkozhatunk velük az idei táncdalfesztivál gálaestjén. A hazai koncertpódium csak a Dzsingisz Kán négy (vagy öt) tagjának lesz ismeretlen, ugyanis az egyik énekes, Edina Pop, azaz Késmárky Marika, aki 1969-ben elnyerte az akkori táncdalfesztivál egyik nagy díját, az „Egy fiú a házból" című dallal.

B. A.

(Fotó: Bravo)

DZSINGISZ
KÁN
EGYÜTTES
PAJTÁS

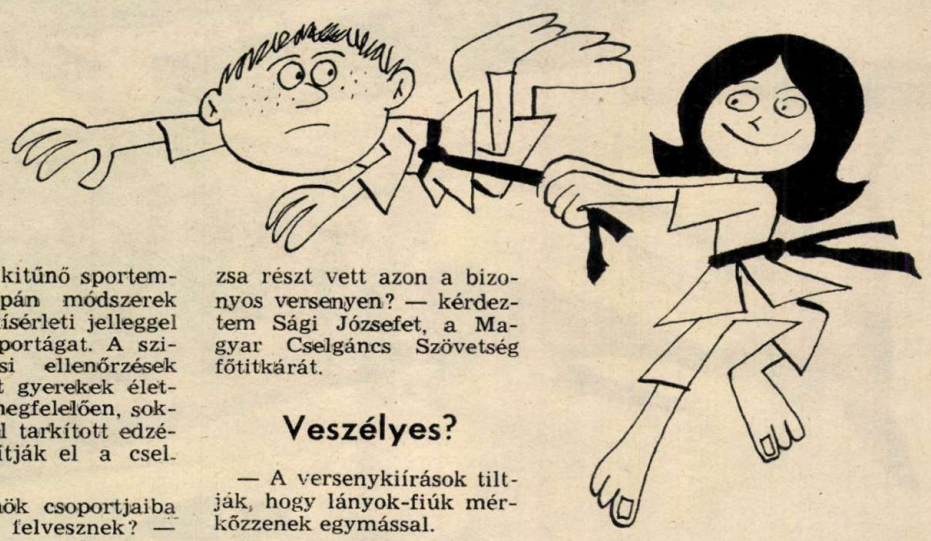

Azt hittem, rosszul hallok — csóválta hitetlenkedve a fejét dr. Vígh József, az ORFI klinika orvosa. — Teljesen véletlenül becseppentem egy úttörő-cselgáncsversenyre, az Újpesti Dózsa Megyeri úti csarnokába. Jóformán körül sem nézhettem, máris ezt hallottam a hangszóróból: „Szőnyegen áll a 41 kilósok súlycsoportjában Jánosy Zsuzsa, TFSE és..." Na, ezt megnézem magamnak, határoztam el, miután meghökkenésemből magamhoz tértem. Éppen jókor értem a szőnyeghez, a kislány, kilenc-tíz éves lehetett, egy jól sikerült fejenátdobás után leszorítással legyőzte a nála fél fejjel magasabb csepeli ellenfelét. Egy zömök fiút.

Azt már a jegyzőkönyvből tudjuk, hogy Jánosy Zsuzsa veretlenül nyerte súlycsoportjában a versenyt. A fiúk között.

„Megfeddtek"

A testnevelési főiskolán Galla Ferenc docens irányításával 1974 óta folyik óvodások és alsó tagozatos általános iskolások cselgáncsképzése. A kitűnő sportember — japán módszerek szerint — kísérleti jelleggel oktatja a sportágat. A szigorú orvosi ellenőrzések után felvett gyerekek életkoruknak megfelelően, soksok játékkal tarkított edzéseken sajátítják el a cselgáncsozást.

— Az önök csoportjaiba lányokat is felvesznek? — kérdeztem Galla Ferencet.

— Miért ne? Ha ügyesek, ha tetszik nekik ez a sportág, s ha egészségesek, miért küldjem el őket?

— Lányoknak nem veszélyes cselgáncsozni?

— Nem veszélyesebb, mint kézilabdázni, vagy akármelyik más sportágat űzni. Egyébként is, állandó orvosi felügyelet mellett folynak az edzések, versenyek. Bár, most már fontolóra veszem, hogy lányokat felvegyünk a csoportba.

— Miért?

— A Magyar Cselgáncs Szövetség vezetői megfeddtek, mert Zsuzsa elindult a saját versenyünkön, amit mi — a TFSE — rendeztünk.

— Tulajdonképpen miért volt baj, hogy Jánosy Zsuzsa részt vett azon a bizonyos versenyen? — kérdeztem Sági Józsefet, a Magyar Cselgáncs Szövetség főtitkárát.

Veszélyes?

— A versenykiírások tiltják, hogy lányok-fiúk mérkőzzenek egymással.

— De a lányoknak nem rendeznek versenyeket. Sőt, a szakosztályokban való edzéseiket is helytelenítik, nem támogatják. Önálló, csak lányokat foglalkoztató csoportok megakalulásához sem járulnak hozzá. Ennek mi az oka?

— Kevés a szakember, költséges a sportág.

Évek óta rendszeresen megrendezik a női cselgáncsozók világ- és Európa-bajnokságát. Már szinte mindenütt, szervezetten, cselgáncsoznak a lányok, asszonyok.

Leszorítás és zongora

Jánosy Zsuzsa édesapja, orvos. Véleménye tehát kétszeresen, a szülő és az orvos szempontjából is mérvadó.

— Eddig Zsuzsának csak előnye származott abból, hogy cselgáncsozik. Kis nyápickából izmos, egészséges lány lett. Korábban zárkózott, félrehúzódó, csendes teremtés volt. Amióta ide jár edzésre, gyorsan, könnyen megtalálja a helyét minden közösségben.

— Nem félti?

— Mitől? Ha jól felkészül, nem sérülhet meg, semmilyen károsodás nem érheti.

Zsuzsa a fővárosi, II. kerületi Kosciuszkó Tádé ut-

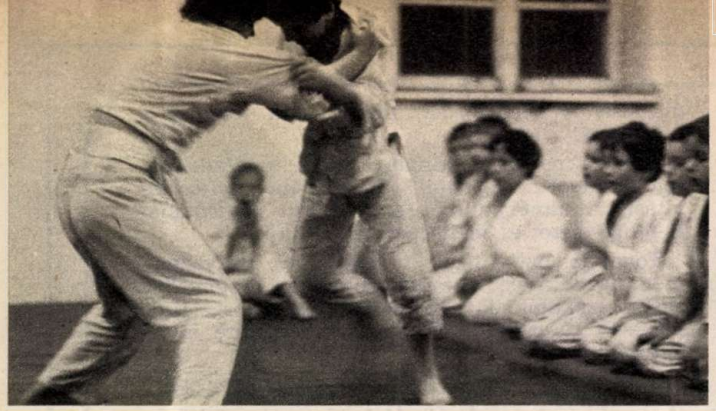

ENGEDJÜK A LÁNYOKAT A TATAMIRA!

cai Általános Iskola negyedikes tanulója. Tavaly csak ötösöket írtak a bizonyítványába.

— Hogyan jutott eszedbe, hogy cselgáncsozzál?

— Szeretem a vadabb, fiús játékokat. A cselgáncsozás szerintem érdekesebb sport, mint a többi.

— Mióta jársz ide?

— Hatéves korom óta.

— Szívesen edzenek veled a fiúk?

— Nem nagyon, túl sokszor legyőztem őket.

— Kedvenc dobásod, fogásod?

— A fejenátdobás és a leszorítás.

— Az iskolán és az edzésen kívül mivel töltöd az időd?

— Németül tanulok. És . . . és zongorázom.

Egy javaslat

Zsuzsa története több, mint egy tehetséges kislány mindennapjainak gondjaöröme. Egyebek között egy sportág kiteljesedésének kérdése bújik meg a histó-

ria hátterében. A női cselgáncsozás sorsa évek óta vitatéma a szakemberek körében. Ma már egyre többen hajlanak arra, hogy érdemes megpróbálkozni vele, nem veszélyesebb, mint a legtöbb nők által is űzött sportág. Jó lenne minél előbb — ezekre a véleményekre építve — felengedni a lányokat is a tatamira. Már csak azért is, mert Zsuzsa és a többi cselgáncsozó lány csak serdülő koráig edzhet — talán (?) versenyezhet is — a fiúkkal. Attól kezdve kiszorulnak a sportból, hiszen tizennégy, tizenöt évesen már egyetlen sportágban, egyetlen szakosztályban sem fogadják őket szívesen sőt, sehogyan sem, azt mondják: „öregek".

Amíg valamilyen döntés születik, teszünk egy javaslatot. Legalább az úttörőolimpia műsorán szorítsunk helyet a lány cselgáncsozóknak. Úttörőházakban, iskolákban, szakkörökben, szakosztályokban készülhetnének, s versenyzési lehetőségekhez is jutnának.

B. F.

Fotó: Gaál

ÉPÍTŐ LEHETSZ!

— Kőműves, — ács-állványozó, — hidegburkoló, — fapadlózó-műanyag burkoló, — szobafestő-mázoló, — víz-gázszerelő, — központifűtés szerelő, — villanyszerelő, — vas- és fémszerkezeti lakatos, — épületasztalos szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14—17-ik életévüket 1981-ben betöltik, és a nyolcadik osztályt elvégezték, illetve akik jelenleg a 8-ik osztály tanulói.

Vidékieknek a tanulmányi időre térítésmentesen tanulóotthont, napi 3 Ft ellenében teljes ellátást, tanulmányaikban szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget biztosítunk.

Továbbá biztosítjuk a rendszeres kedvezményes hazautazást, a munkaruhát, az ösztöndíjat, egyes szakmákban ösztöndíj kiegészítést. Havi 250,— Ft társadalmi ösztöndíj kifizetésére is lehetőség van.

FŐVÁROSI 3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT BUDAPEST,

Különböző sportolási és kulturális lehetőséggel várjuk a jelentkező fiatalokat.

Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

Pontos címünk: **Főv. 3. sz. Építőipari Vállalat szakoktatási csoport, Bp. XIII., Lehel út 10/a. Telefon: 494-300/161 mellék**

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK FIGYELEM!

ÁLTALÁNOS ISKOLAI VÉGZETTSÉGGEL RENDELKEZŐ FIÚKAT FELVESZÜNK „HÁZTARTÁSI FELSZERELÉSEK" ELADÓJA SZAKMÁRA TANULÓNAK AZ 1981—82-ES TANÉVRE.

JELENTKEZÉS:
FŐVÁROSI VAS- ÉS EDÉNYBOLT VÁLLALAT
1093 BUDAPEST
KÖZRAKTÁR U. 30.
SZEMÉLYZETI OSZTÁLY
TELEFON:
376-051

VASEDÉNY VÁLLALAT BUDAPEST

PÉLDÁUL A FONÓ-SZÖVŐ SZAKMA

Az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzett, 15 évesnél nem idősebb **fiúkat, lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre, hároméves képzésre.

Fonó-szövő szakmunkástanulónak lányokat; tanulmányi ösztöndíj: 410—750 Ft-ig.

Textilnyomó és textilipari gépszerelő tanulónak fiúkat, **textilfestő és -kikészítő** tanulónak fiúkat is, lányokat is, tanulmányi ösztöndíj: 350—790 Ft-ig.

A textilnyomó-, -festő és -kikészítő tanulók az első évben 1500 Ft ruházkodási juttatásban részesülnek.

A vidéki tanulók havi 500 Ft különélési pótlékot, a helybeliek 450 Ft társadalmi ösztöndíjat kapnak.

Havi 120 Ft-ért reggelit, ebédet és vacsorát adunk, azonkívül ingyen tankönyvet és munkaruhát, valamint kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A szakmunkásvizsga után a továbbtanulást segítjük.

A végzett tanulók kereseti lehetősége, havi: 3500—4400 Ft. Jelentkezni lehet a személyzeti-oktatási osztályon személyesen, vagy levél által, szombat kivételével mindennap reggel 7 órától délután 3 óráig.

BUDAPRINT BUDAPEST

Címünk:

Kispesti Textilgyár
Budapest XVIII.,
Fáy u. 2. — 1184.
Telefon: 273-711

A LÉGIES PAUDITS

Anyai ágon minden őse asztalos volt. Mi sem természetesebb: Paudits Béla az általános iskola után faipari szakközépiskolában folytatta tanulmányait. Hogy ma mégsem műbútorasztalos vagy iparművész, annak egyik oka; osztályfőnöke az érettségi előtt megjósolta, hiába jelentkezik az iparművészeti főiskolára, úgysem veszik fel. „Jó, akkor elmegyek színésznek" — mondta mérgében. Maga sem gondolta komolyan. Énekelni nem tudott, amatőrként játszott ugyan az akkori Sztanyiszlavszkij Stúdióban, de fel sem merült benne a gondolat, hogy valaha „profi" színész legyen.

— Tele voltam görcsökkel, gátlásokkal, tűbe lehetett fűzni soványságom miatt. Édesanyám a főiskolai felvételire egy birkózóra való ruhát vásárolt számomra, hogy erőteljes férfi látszatát keltsem.

A diploma megszerzése után egy évig a József Attila Színház tagja volt.

— Kevés szerepet kaptam, és ráadásul beskatulyáztak: állandóan mulya alakokat játszattak velem. Svejk? Félnótás doktor. Kutyatestamentum? Hülye szerzetes. Figaro? Mamlasz alelőülnök. Amikor megtudtam, hogy a következő évadban a Liliomfi enyhén idióta Schwartzát akarják rám osztani, kértem a munkakönyvemet. Jó műbútorasztalosból kevés van — gondoltam —, csalódott színészből épp elég akad, minek erőltessem a dolgot...

Ádám Ottó — főiskolai osztályfőnöke — értesülvén „pályamódosítási" tervéről, mentőkötelet dobott felé: felléptidíjas színésznek szerződtette a Madáchba, s hamarosan a színház tagja lett. Azóta is a Madáchban dolgozik.

— Gondol-e még ma is arra, hogy jobb lenne a tanult szakmájában, műbútorasztalosként, intarziakészítőként tevékenykedni?

— Nem. Bár az asztalosmunkát ma sem hagytam abba, ez a hobbim. Ha látok az utcára, a szemétbe kidobott régi bútort, törött széket, asztalt, hazaviszem. Van műhelyem, szerszámom, újat varázsolok a törött holmikból. Aztán elajándékozom.

— Gyerekkorában mi akart lenni?

— Artista. Kilencéves koromban se voltam vasgyúró, anyám elvitt Baross Imréhez, aki az artistákkal foglalkozott, s kérte „pumpáljon" fel. Hajlékony voltam, ügyesen tornáztam, megtanultam szaltózni, flick-flackozni, zsonglőrködtem három labdával. Hamarosan hívatták anyámat. „Asszonyom — mondta Baross Imre — bár a gyereke még két kilót fogyott hízás helyett, de talán artistát faragunk belőle." Nem sikerült. Meglátam, amikor valaki leesett a trapézról, s ez olyan nyomot hagyott bennem, hogy többé nem kívánkoztam erre a pályára. A sport azonban végigkísérte az életemet, két évig úsztam az MTK-ban, aztán kajakoztam egy másik egyesületben, majd tornáztam. Sokat köszönhetek a sportnak. Állóképességet, szívósságot, lelkierőt.

— Térjünk át a sportról a zenére. Táncdalénekesként is megismertük a hetvenes évek elején.

— Másodéves főiskolás voltam, amikor az utolsó pillanatban megtudtam, hogy másnap lesz a táncdalfesztiválra jelentkezők meghallgatása. Gyorsan szöveget írtam egy Tom Jones-dalhoz, előadtam, ezután kamerapróbára hívtak, végül rám bízták a Futok a pénzem után című dalt. A közönségszavazatok alapján negyedik helyezett lettem. Bár táncdalénekesi babérokra nem pályázom, a zenét nagyon szeretem. A zeneszerzők közül Chopint és Bartókot, a beat-együttesek közül pedig a Beatlest hallgatom szívesen.

— Sok az elfoglaltsága?

— Nincs okom panaszra. Játszom a Madách Színházban, márciusban volt a premierje a Kalmárbéla című bohózatnak a Játékszínben, ebben címszerepet kaptam és járom az országot az előadói estemmel. Jó érzés látni, hogy megtelnek a vidéki nagy kultúrotthonok fiatalokkal, öregekkel, akik kíváncsiak rám.

S ha bárhol feltűnik az utcán Paudits Béla „légies" alakja, a gyerekek megrohamozzák. Jól ismerik, minden héten feltűnik az Iskolatelevízió nyelvtantanáraként.

Ha megszólítják, szívesen válaszol, ad autogramot, szereti a gyerekeket, hiszen ő maga is örökké mókázásra kész, nagyra nőtt „gyerekként" jár-kel a világban...

Kárpáti György

Egy villanás a televízió Paudits-műsorából

Épületszobrász lehetsz!

Vállalatunk az 1981—82. tanévre felvesz **a kőfaragó, épületszobrász, műkészítő kőműves és ács-állványozó szakmákra szakmunkástanulókat.**
A tanulmányi idő: 3 év. Érettségizettek számára 1 1/2 év, épületszobrászoknál 2 év. I—II. évben a tanulók tanulmányi eredménytől függően ösztöndíjban részesülnek, 190 Ft-tól 440 Ft-ig.

A III. éves tanulóink teljesítménybérben dolgoznak. A kimelkedően tanuló és dolgozó fiatalokkal társadalmi, tanulmányi szerződést kötünk. A társadalmi ösztöndíj összege: 250 Ft-tól 350 Ft-ig terjed. Vállalatunk országos jellegű, munkáival az egész ország területén találkozhattok.
Kiemelkedő szerep jut vállalatunknak a nevezetesebb középületek építésében, illetve műemlékek felújításában, átépítésében.
Munkáink közé tartozik: a METRO, a Budavári Palota, az Országház, a fertődi kastély stb. építése, felújítása.

Szakmáink képzési helyei: Budapesten a 36. sz. Bokányi Dezső Szakmunkásképző Intézet, Budapest XIV., Várna u. 21/b.
Pilisvörösváron, a 206. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet, Pilisvörösvár, Rákóczi u. 8. valamint vállalatunk süttői telepe.

Vidéki tanulóink részére, mindhárom helyen teljes ellátást és kollégiumot biztosítunk. Részletes felvilágosítást személyesen vagy írásban, a vállalat személyzeti és oktatási osztályán adunk.

Címünk: Budapest V., Báthory u. 12.
Telefon: 111-287.

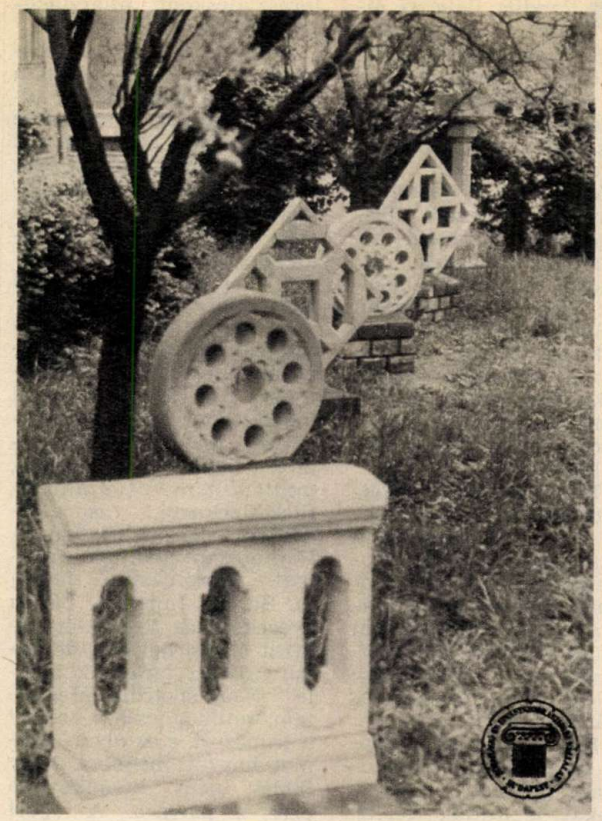

SÜRGET AZ IDŐ!

Közeledik az év vége, az általános iskolát befejező fiatalok egymás után kopogtatnak a BKV Oktatási Központjában, Farkas István pályaválasztási tanácsadó ajtaján. Elterjedt a híre, hogy itt értékes tanácsokat kapnak a szakmaválasztás és a továbbtanulás menetével kapcsolatban. Most már sürgősen kell szakmát választani, mert a jelentkezési lapokat hamarosan el kell küldeni az elméleti képzést biztosító intézetekhez. Így nem is csoda ez a nagy mozgolódás, érdeklődés, mert a fiatalok további életét meghatározó kérdésekre kapnak tanácsot.
Az érdeklődők nagy része nemcsak tanácsot kér, hanem a vállalatnál képzett 24 szakma közül valamelyikre jelentkezni is szeretne.
Ismert előttük, hogy a BKV-nál évtizedek óta korszerű tanműhelyekben, szakoktatók irányításával, szervezetten folyik a szakemberek képzése.
A vállalat sok kedvezményt, juttatást is biztosít a tanulóinak: vállalati ösztöndíj (havonta 250—500 Ft), kollégiumi díj térítés (havonta 120 Ft), a vállalat tömegközlekedési járműveire érvényes utazási igazolvány, üdülési lehetőségek bel- és külföldön, sportolási, szórakozási lehetőségek.
A jelentkezési lehetőségek már korlátozottak, aki a következő szakmák közül kíván választani, az töltse ki az adatlapot és sürgősen küldje el a BKV Oktatási Központba. Cím: 1045 Budapest IV., Széchenyi tér 5.
Szakmaválasztási lehetőségek: kollégiumi elhelyezés biztosított... esztergályos, anyagmozgatógép szerelő, vasúti járműszerelő, közúti villamosjármű szerelő, szerkezetlakatos, erősáramú berendezés szerelő, villamoshálózat szerelő, ács-állványozó,
kollégiumi elhelyezés nem biztosított, elméleti és gyakorlati képzés Szentendrén... közúti villamosjármű szerelő, karosszérialakatos.
Középiskolát végzett fiatalok! Jelentkezhetnek irányítástechnikai műszerész és elektronika műszerész szakmákra.
További jó tanulást és sok sikert kívánok a vizsgához.

Levágandó!

– – – – – – – – – – – – – –

A D A T L A P

Név .....
szül. hely .....
év, hó, nap .....
Anyja leánykori neve: .....
Lakcím, ir. szám .....
választott szakma .....
másodsorban választott szakma .....
kitöltés időpontja, 1981. .....
Szülő aláírása .....